BENDROJO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. gruodžio 12 d.*

„Konkurencija – Karteliai – Širdies ir kraujagyslių ligoms gydyti skirto patentuoto ir generinio vaisto perindoprilio rinka – Sprendimas, kuriuo konstatuojamas SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimas – Susitarimai, kuriais siekiama pavėlinti ar net užkirsti kelią į rinką patekti perindoprilio generiniams variantams – Patronuojamosios bendrovės dalyvavimas patronuojančiajai bendrovei darant pažeidimą – Pažeidimo inkriminavimas – Solidarioji atsakomybė – Viršutinė baudos riba“

Byloje T-677/14

Biogaran, įsteigta Kolombe (Prancūzija), atstovaujama advokatų T. Reymond, O. de Juvigny ir J. Jourdan,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, iš pradžių atstovaujamą F. Castilla Contreras, T. Vecchi ir B. Mongin, vėliau F. Castilla Contreras, B. Mongin ir C. Vollrath,

atsakovę,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo pagrindinio prašymo panaikinti 2014 m. liepos 9 d. Komisijos sprendimą C(2014) 4955 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 ir 102 straipsnius (byla AT.39.612 – Perindoprilis (*Servier*)) tiek, kiek jis susijęs su ieškove, ir, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti tuo sprendimu jai skirtos baudos dydį,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas S. Gervasoni (pranešėjas), teisėjai L. Madise ir R. da Silva Passos,

posėdžio sekretorė G. Predonzani, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. spalio 5 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

I. Ginčo aplinkybės

A. Dėl perindoprilio

1 Grupė *Servier*, kurią sudaro *Servier SAS* ir kelios patronuojamosios bendrovės (toliau – atskirai arba kartu – *Servier*), sukūrė perindoprilį – vaistą, naudojamą širdies ir kraujagyslių medicinoje, iš esmės skirtą gydyti padidėjusiam kraujospūdžiui ir širdies nepakankamumui taikant angiotenziną konvertuojančio fermento inhibicijos mechanizmą (toliau – AKF).

2 Perindoprilio veiklioji farmakologinė medžiaga (toliau – VFM), t. y. biologiškai aktyvi cheminė medžiaga, turinti numatytą gydomąjį poveikį, yra druskos pavidalo. Iš pradžių naudojama druska buvo erbuminas (arba tetrbutilaminas), kuris yra kristalinio pavidalo dėl *Servier* taikomo jo sintezės metodo.

1. Patentas dėl molekulės

3 Perindoprilio molekulės patentas (patentas EP0049658, toliau – patentas 658) Europos patentų tarnyboje (EPT) užregistruotas 1981 m. rugsėjo 29 d. Patento 658 galiojimas turėjo baigtis 2001 m. rugsėjo 29 d., tačiau jo apsauga pratęsta keliose Europos Sąjungos valstybėse narėse, kaip antai Jungtinėje Karalystėje, iki 2003 m. birželio 22 d., kaip leista pagal 1992 m. birželio 18 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1768/92 dėl medicinos produktų papildomos apsaugos liudijimo sukūrimo (OL L 182, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 1 t., p. 200). Prancūzijoje patento 658 apsaugos galiojimas buvo pratęstas iki 2005 m. kovo 22 d., o Italijoje – iki 2009 m. vasario 13 d.

2. Antriniai patentai

4 1988 m. *Servier*, be kita ko, EPT užregistravo kelis patentus dėl perindoprilio molekulės gamybos metodų, kurių galiojimas baigėsi 2008 m. rugsėjo 16 d.: patentai EP0308339, EP0308340, EP0308341 ir EP0309324 (toliau atitinkamai – patentas 339, patentas 340, patentas 341 ir patentas 324).

5 Naujus patentus dėl erbumino ir jo gamybos metodų *Servier* užregistravo 2001 m., tarp jų patentas EP1294689 (vadinamasis beta patentas, toliau – patentas 689), patentas EP1296948 (vadinamasis gama patentas, toliau – patentas 948) ir patentas EP1296947 (vadinamasis alfa patentas, toliau – patentas 947). Patentas 947 dėl erbumino alfa kristalinio pavidalo ir jo paruošimo metodo užregistruotas 2001 m. liepos 6 d., o EPT tą patentą išdavė 2004 m. vasario 4 d.

3. Antros kartos perindoprilis

6 Nuo 2002 m. *Servier* pradėjo kurti antros kartos perindoprilį, gaminamą iš kitos druskos nei erbuminas, t. y. iš arginino. Šis arginino perindoprilis turėjo geresnių savybių, kiek tai susiję su saugojimo trukme (ji pailgėjo nuo dvejų iki trejų metų), stabilumu (galima naudoti vienos rūšies pakuotes visose klimato zonose) ir sandėliavimu, kuris nereikalauja jokių ypatingų sąlygų.

7 2003 m. vasario 17 d. *Servier* pateikė Europos patento paraišką dėl arginino perindoprilio (patentas EP1354873B, toliau – patentas 873). Patentas 873 buvo išduotas 2004 m. liepos 17 d., o galiojimo pabaiga nustatyta 2023 m. vasario 17 d. Arginino perindoprilio įvedimas į Sąjungos rinkas pradėtas 2006 m.

B. Dėl ieškovės

8 *Biogaran* (toliau – ieškovė arba *Biogaran*) yra 1996 m. įsteigta generinių vaistų bendrovė, kurios platinimo veikla beveik išimtinai apsiriboja Prancūzijos teritorija; ji yra 100 % *Laboratoires Servier SAS* priklausanti patronuojamoji bendrovė, o šios yra *Servier SAS* priklausančios patronuojamosios bendrovės.

C. Dėl Niche veiklos, susijusios su perindopriliu

9 Generinių vaistų bendrovė *Niche Generics Ltd* (toliau – *Niche*) perėmė visus *Bioglan Generics Ltd* įsipareigojimus ir atsakomybę pagal kūrimo ir licencijos susitarimą, 2001 m. kovo 26 d. pastarosios bendrovės sudarytą su *Medicorp Technologies India Ltd* (toliau – *Medicorp*), kurios teises perėmė *Matrix Laboratories Ltd* (toliau – *Matrix*) su tikslu prekiauti perindoprilio generine forma (toliau – *Niche-Matrix* susitarimas). *Niche-Matrix* susitarime nustatyta, kad abi bendrovės Sąjungoje prekiauja generiniu perindopriliu, tačiau pažymėta, kad *Matrix* iš esmės yra atsakinga už VFM kūrimą ir tiekimą, o *Niche* – už reikiamas pastangas gauti leidimus išleisti į rinką (LIR) ir už komercinę strategiją.

10 2003 m. balandžio mėn. *Matrix* pateikė bandomąją perindoprilio VFM partiją ir atitinkamą veikliosios medžiagos nuolatinę bylą, kad *Niche* parengtų LIR prašymus.

11 *Unichem Laboratories Ltd* (toliau – *Unichem*), kuri yra *Niche* patronuojančioji bendrovė, savo ruožtu buvo atsakinga už galutinio farmacinio pavidalo perindoprilio gamybą pagal 2003 m. kovo 27 d. su *Mediacorp*, tapusia *Matrix*, kuri įsipareigojo kurti perindoprilio VFM ir jai ją tiekti, sudarytą perindoprilio tablečių kūrimo ir gamybos sutartį.

D. Dėl su perindopriliu susijusių ginčų

1. Ginčai EPT

12 Dešimt generinių vaisų bendrovių, tarp jų ir *Niche*, 2004 m. pareiškė protestą EPT dėl patento 947, kad jis būtų panaikintas visas, ir pateikė motyvus, grindžiamus naujumo ir išradimo lygio nebuvimu, taip pat nepakankamu išradimo aprašymu. Vis dėlto 2005 m. vasario 9 d. *Niche* pasitraukė iš protesto procedūros.

13 2006 m. liepos 27 d. EPT Protestų skyrius patvirtino patento 947 galiojimą padarius nedidelių pradinių *Servier* reikalavimų pakeitimų (toliau – 2006 m. liepos 27 d. EPT sprendimas). Dėl šio sprendimo septynios bendrovės pareiškė apeliaciją. 2009 m. gegužės 6 d. sprendimu EPT techninė apeliacinė taryba panaikino 2006 m. liepos 27 d. EPT sprendimą ir atšaukė patentą 947. *Servier* pateiktas prašymas peržiūrėti šį sprendimą buvo atmestas 2010 m. kovo 19 d.

14 2004 m. rugpjūčio 11 d. *Niche* taip pat pateikė protestą EPT dėl patento 948, tačiau 2005 m. vasario 14 d. pasitraukė iš procedūros.

2. Ginčai nacionaliniuose teismuose

15 Be to, patento 947 galiojimą generinių vaistų bendrovės užginčijo tam tikrų valstybių narių teismuose, konkrečiai Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje.

16 2004 m. birželio 25 d. Jungtinėje Karalystėje *Servier* pareiškė ieškinį dėl padirbinėjimo *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* [Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas), *Chancery* skyrius, Jungtinė Karalystė (patentų kolegija), Jungtinė Karalystė] prieš *Niche*, remdamasi savo patentais 339, 340 ir 341, nes pastaroji bendrovė Jungtinėje Karalystėje pateikė LIR prašymus dėl generinio perindoprilio varianto, sukurto bendradarbiaujant su *Matrix* pagal *Niche-Matrix* susitarimą. 2004 m. liepos 9 d. *Niche* pateikė *Servier* priešpriešinį ieškinį dėl patento 947 negaliojimo.

17 *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* [Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas), *Chancery* skyrius, Jungtinė Karalystė (patentų kolegija)] posėdis dėl įtariamo pažeidimo pagrįstumo galiausiai buvo paskirtas 2005 m. vasario 7 ir 8 d., tačiau truko tik pusdienį, nes 2005 m. vasario 8 d. *Servier* ir *Niche* sudarė taikų susitarimą, kuriuo baigtas šių dviejų šalių ginčas.

18 *Matrix* buvo informuojama bendrovės *Niche* apie šio teisminio proceso eigą ir taip pat buvo į ją įtraukta, nes *Niche* vardu teikė parodymus *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court)* [Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas), *Chancery* skyrius, Jungtinė Karalystė (patentų kolegija)]. Beje, 2005 m. vasario 7 d. *Servier* išsiuntė oficialų laišką bendrovei *Matrix*, kuriame apkaltino ją pažeidus patentus 339, 340 ir 341 bei pagrasino pareikšti ieškinį dėl padirbinėjimo.

19 2004 m. rudenį *Servier*, be kita ko, pradėjo kurti planus įsigyti *Niche*. Šiuo tikslu *Servier* pareikalavo atlikti išankstinį auditą, kurio pirmasis etapas baigėsi 2005 m. sausio 10 d., kai ji pateikė preliminarų neįpareigojantį pasiūlymą įsigyti *Niche* kapitalą už 15–45 mln. svarų sterlingų (GBP) sumą. Pabaigus antrąjį išankstinio audito etapą, kuris vyko 2005 m. sausio 21 d., 2005 m. sausio 31 d. *Servier* žodžiu informavo *Niche*, kad nebeturi ketinimų ją įsigyti.

E. Dėl taikių susitarimų

1. Dėl „Niche“, „Unichem“, „Matrix“ ir „Servier“ sudarytų sutarčių

20 *Servier* sudarė kelias sutartis dėl taikaus susitarimo dėl patentų su įvairiomis generinius vaistus gaminančiomis bendrovėmis, su kuriomis ginčijosi dėl patentų.

21 2005 m. vasario 8 d. *Servier* sudarė sutartį su *Niche* ir *Unichem* dėl taikaus susitarimo (toliau – sutartis dėl taikaus susitarimo, arba *Servier* ir *Niche* sutartis dėl taikaus susitarimo). Šios sutarties teritorinio taikymo sritis apėmė visas šalis, kuriose galiojo patentai 339, 340, 341 ir 947 (sutarties 3 straipsnis).

22 Sutartimi dėl taikaus susitarimo *Niche* ir *Unichem* įsipareigojo negaminti, neužsakyti, neturėti, neimportuoti, netiekti, nesiūlyti tiekti ar nedisponuoti generiniu perindopriliu, pagamintu pagal *Niche* sukurtą metodą, kuris, *Servier* nuomone, pažeidė Didžiojoje Britanijoje patvirtintus patentus 339, 340 ir 341, pagal iš esmės panašų metodą ar bet kokį kitą metodą, galintį pažeisti patentus 339, 340 ir 341 (toliau – ginčijamas metodas), kol baigsis šių patentų vietinis galiojimas (sutarties 3 straipsnis) (toliau – neprekiavimo išlyga). Kita vertus, sutartyje nustatyta, kad šalys gali laisvai prekiauti pagal ginčijamą metodą pagamintu perindopriliu, nepažeisdamos patentų, kai baigsis tų patentų galiojimo laikas (sutarties 4 ir 6 straipsniai). Be to, *Niche* privalėjo iki patentų galiojimo pabaigos panaikinti, nutraukti ar sustabdyti visas jau sudarytas sutartis dėl pagal ginčijamą metodą gaminamo perindoprilio ir dėl su šiuo perindopriliu susijusių LIR prašymų (sutarties 11 straipsnis). Beje, *Niche* ir *Unichem* įsipareigojo neteikti jokio LIR prašymo dėl perindoprilio, pagaminto pagal ginčijamą metodą, ir jokiai trečiajai šaliai nepadėti gauti tokio LIR (sutarties 10 straipsnis). Galiausiai jos turėjo susilaikyti nuo bet kokių veiksmų dėl patentų 339, 340, 341, 947, 689 ir 948 negaliojimo ar pripažinimo dėl pažeidimo

nebuvimo iki jų galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, jeigu reikėtų teisme gintis nagrinėjant ieškinį dėl patento pažeidimo (sutarties 8 straipsnis) (toliau – neginčijimo sąlyga). Be to, *Niche* sutiko atsiimti EPT pateiktus protestus dėl patentų 947 ir 948 (sutarties 7 straipsnis).

23 Atsilygindama *Servier* įsipareigojo, viena vertus, nepareikšti *Niche* ar jos klientams ir *Unichem* 339, 340, 341 ir 947 patentais grindžiamo ieškinio dėl klastojimo dėl kiekvieno įtariamo pažeidimo atvejo iki sutarties sudarymo (sutarties 5 straipsnis) (toliau – pretenzijų nereiškimo sąlyga) ir, kita vertus, dviem pavedimais išmokėti *Niche* ir *Unichem* 11,8 mln. GBP (sutarties 13 straipsnis). Ši suma yra atlygis už *Niche* ir *Unichem* įsipareigojimus ir „galimas esmines sąnaudas bei atsakomybes, kurias *Niche* ir *Unichem* gali patirti dėl pagal [ginčijamą] metodą gaminamo perindoprilio kūrimo programos nutraukimo“.

24 Beje, taip pat 2005 m. vasario 8 d. *Servier* ir *Matrix* sudarė sutartį dėl taikaus susitarimo (toliau – *Matrix* sutartis), kuris taikomas visose šalyse, kur galioja patentai 339, 340, 341 ir 947, išskyrus vieną valstybę, nepriklausančią Europos ekonominei erdvei (EEE) (sutarties 1 skirsnio 1 dalies xiii punktas).

25 *Matrix* sutartimi *Matrix* įsipareigojo negaminti, neužsakyti, neturėti, neimportuoti, netiekti, nesiūlyti tiekti ar nedisponuoti perindopriliu, pagamintu pagal ginčijamą metodą, kol baigsis šių patentų galiojimo laikas (sutarties 1 ir 2 straipsniai). Kita vertus, sutartyje nustatyta, kad *Matrix* gali laisvai prekiauti pagal ginčijamą metodą pagamintu perindopriliu, nepažeisdama šių patentų, kai baigsis jų galiojimo laikas (sutarties 4 straipsnis). Be to, *Matrix* privalėjo iki patentų galiojimo pabaigos ir ne vėliau kaip 2005 m. birželio 30 d. panaikinti, nutraukti ar sustabdyti visas jau sudarytas sutartis dėl pagal ginčijamą metodą gaminamo perindoprilio ir dėl su šiuo perindopriliu susijusių LIR prašymų (sutarties 7 ir 8 straipsniai). Beje, ji įsipareigojo neteikti jokio LIR prašymo dėl perindoprilio, pagaminto pagal ginčijamą metodą, ir jokiai trečiajai šaliai nepadėti gauti tokio LIR (sutarties 6 straipsnis). Galiausiai *Matrix* turėjo susilaikyti nuo bet kokių veiksmų dėl patentų 339, 340, 341, 947, 689 ir 948 negaliojimo ar pripažinimo dėl pažeidimo nebuvimo iki jų galiojimo pabaigos, išskyrus atvejus, jeigu reikėtų teisme gintis nagrinėjant ieškinį dėl patento pažeidimo (sutarties 5 straipsnis).

26 Atsilygindama *Servier* įsipareigojo, viena vertus, nereikšti *Matrix* 339, 340, 341 ir 947 patentais grindžiamo ieškinio dėl klastojimo dėl kiekvieno įtariamo pažeidimo atvejo iki *Matrix* sutarties sudarymo (sutarties 3 straipsnis) ir, kita vertus, dviem pavedimais išmokėti *Matrix* 11,8 mln. GBP (sutarties 9 straipsnis). Ši suma yra atlygis už *Matrix* įsipareigojimus ir „galimas esmines sąnaudas bei atsakomybes, kurias *Matrix* gali patirti dėl pagal [ginčijamą] metodą gaminamo perindoprilio kūrimo programos nutraukimo“.

2. Dėl „Niche“ ir „Biogaran“ sudarytos sutarties

27 2005 m. vasario 8 d. (tą dieną buvo sudaryta *Servier* ir *Niche* sutartis dėl taikaus susitarimo) *Niche* ir *Biogaran* sudarė licencijos ir tiekimo sutartį dėl *Niche* turimų trijų produktų bylų (t. y. „visos LIR gauti reikalingos *Niche* turimos informacijos ir (arba) duomenų apie produktus) ir dėl esamo leidimo išleisti į rinką mainais už *Biogaran* bendrovei *Niche* sumokėtą 2,5 mln. GBP sumą perdavimo *Biogaran* (toliau – *Biogaran* sutartis).

28 Pagal *Biogaran* sutartį bendrovė *Niche* įsipareigojo perduoti *Biogaran* produkto bylą dėl produkto A, kad *Biogaran* įgytų išimtines naudojimo teises ir galėtų gauti LIR Prancūzijoje, Didžiojoje Britanijoje ir EEE nepriklausančioje valstybėje, taip pat neišimtines naudojimo teises likusioje pasaulio dalyje. Dėl kitų dviejų produktų bylų, susijusius su produktais B ir C, reikia pasakyti, kad bylos perduotos neišimtiniu pagrindu visur pasaulyje. Konkrečiai dėl produkto B pažymėtina, kad *Niche* sutiko turimą LIR Prancūzijoje perduoti *Biogaran*. *Biogaran* sutartyje nustatyta, kad gavusi savo LIR *Biogaran* turi užsakyti bendrovei *Niche* aptariamus produktus (sutarties 2.2 straipsnis). Pagal sutarties 2.5 straipsnį *Niche* įsipareigojo tiekti *Biogaran* visą jai priklausančią ar jos kontroliuojamą informaciją ir duomenis, kurie sudarė produkto bylą, reikalingą atitinkamiems LIR gauti. Be to, *Biogaran* privalėjo dėti visas

protingas pastangas, siekdama užtikrinti, kad produkto ar produktų užsakymai būtų pateikti reikiamu momentu, kad *Niche* galėtų išlaikyti pastovų gamybos režimą visu šios sutarties galiojimo laikotarpiu (sutarties 4.1 straipsnis). Kita vertus, *Biogaran* sutartyje buvo nustatyta, kad sutartis automatiškai nutraukiama, jei LIR nebus gauti per 18 mėnesių (sutarties 14.4 straipsnis). Sutartyje taip pat numatyta, kad nė viena šalis neturi teisės į kompensaciją, jei sutartis nutraukiama pagal sutarties 14.2 ir 14.4 straipsnius.

29 Kaip atlygis už produktų bylas *Biogaran* sutarties 2.3 straipsnyje numatyta, jog *Biogaran* sumoka 2,5 mln. GBP sumą, ir nustatyta privalomo *Biogaran* mokėjimo bendrovei *Niche* tvarka, pagal kurią *Biogaran* sumoka *Niche* 1,5 mln. GBP iki 2005 m. vasario 14 d. ir 1 mln. GBP iki 2005 m. spalio 5 d., t. y. iki tų pačių datų, kurios numatytos *Servier* ir *Niche* sutartyje dėl taikaus susitarimo dėl 11,8 mln. GBP mokėjimo.

F. Dėl sektorinio tyrimo

30 2008 m. sausio 15 d. Europos Bendrijų Komisija, remdamasi 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 17 straipsnio nuostatomis, nusprendė pradėti tyrimą farmacijos sektoriuje, turėdama tikslą nustatyti, viena vertus, inovacijų, matuojamų naujų vaistų atėjimu į rinką skaičiumi, sumažėjimo šiame sektoriuje priežastis ir, kita vertus, priežastis, dėl kurių tam tikri generiniai vaistai pavėluotai patenka į rinką.

31 Po konsultacijų su visuomene 2008 m. lapkričio 28 d. Komisija paskelbė preliminarią tyrimo rezultatų ataskaitą. 2009 m. liepos 8 d. ji priėmė komunikatą, jame apibendrino farmacijos sektoriaus tyrimo ataskaitą. Tame komunikate Komisija konkrečiai nurodė, kad reikia toliau stebėti patentuotus ir generinius vaistus gaminančių bendrovių sudarytus taikius susitarimus ginčų patentų srityje, kad būtų galima geriau suprasti, kaip naudojamasi tomis sutartimis, ir nustatyti sutartis, dėl kurių vėluoja generinių vaistų atėjimas į rinką Sąjungos vartotojų nenaudai ir kurios gali būti pripažintos konkurencijos taisyklių pažeidimu. Vėliau Komisija priėmė šešias metines ataskaitas dėl su patentais susijusių sutarčių dėl taikaus susitarimo stebėsenos.

G. Dėl administracinės procedūros ir ginčijamo sprendimo

32 2008 m. lapkričio 24 d. Komisija atliko iš anksto nenumatytus patikrinimus suinteresuotųjų bendrovių patalpose. 2009 m. sausio mėn. Komisija kelioms bendrovėms pateikė prašymus pateikti informacijos.

33 2009 m. liepos 2 d. Komisija priėmė sprendimą pradėti procedūrą prieš *Servier* ir ieškovę bei kitas generinius vaistus gaminančias bendroves.

34 2009 m. rugpjūčio mėn., vėliau nuo 2009 m. gruodžio mėn. iki 2012 m. gegužės mėn., Komisija *Servier* ir *Niche* pateikė kelis prašymus pateikti informacijos. *Servier* du kartus atsisakius pateikti informacijos apie *Biogaran* sutartį, Komisija priėmė Reglamento Nr. 1/2003 18 straipsnio 3 dalimi grindžiamą sprendimą, kuriame pareikalavo jai pateikti tam tikrą informaciją. Atsakymas į šį reikalavimą buvo pateiktas 2011 m. lapkričio 7 d.

35 2012 m. liepos 27 d. Komisija priėmė pranešimą apie kaltinimus, skirtą kelioms bendrovėms, taip pat ieškovei, kuri į jį atsakė 2013 m. sausio 14 d.

36 Suinteresuotųjų bendrovių, taip pat ieškovės, išklausymas vyko nuo 2013 m. balandžio 15 d. iki 18 d.

37 2013 m. gruodžio 18 d. Komisija leido susipažinti su surinktais arba po pranešimo apie kaltinimus paskelbimo plačiau atskleistais įrodymais ir išsiuntė faktinių aplinkybių santrauką; į ją ieškovė atsakė 2014 m. sausio 21 d.

38 Bylas nagrinėjantis pareigūnas galutinę ataskaitą pateikė 2014 m. liepos 7 d.

39 2014 m. liepos 9 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2014) 4955 *final* dėl procedūros pagal SESV 101 ir 102 straipsnius (byla AT.39.612 – Perindoprilis (*Servier*)) (toliau – ginčijamas sprendimas).

40 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje konstatuojama, kad *Unichem*, veikdama per patronuojamąją bendrovę *Niche*, ir *Servier*, veikdama per patronuojamąją bendrovę *Biogaran*, pažeidė SESV 101 straipsnį, sudarydamos sutartį dėl taikaus susitarimo už kompensacinį mokėjimą spręsti ginčus dėl patentų, kuri taikoma visose valstybėse narėse (išskyrus Kroatiją ir Italiją), laikotarpiu, kuris prasidėjo 2005 m. vasario 8 d. (išskyrus Latviją – laikotarpis prasidėjo 2005 m. liepos 1 d., Bulgariją ir Rumuniją – laikotarpis prasidėjo 2007 m. sausio 1 d. ir Maltą – laikotarpis prasidėjo 2007 m. kovo 1 d.) ir baigėsi 2008 m. rugsėjo 15 d. (išskyrus Nyderlandus – laikotarpis baigėsi 2007 m. kovo 1 d. ir Jungtinę Karalystę – laikotarpis baigėsi 2007 m. liepos 6 d.

41 Komisija nusprendė, kad *Biogaran* sutartis buvo papildoma paskata, skirta įtikinti *Niche* nebeiti į rinką, ir atskleidė tiesioginį *Biogaran* dalyvavimą jos patronuojančiajai bendrovei *Servier* darant pažeidimą.

42 Ginčijamo sprendimo 1349–1354 konstatuojamosiose dalyse Komisija nustatė, kad *Biogaran* sutartimi bendrovė *Servier* ne tik perdavė grynąją vertę, bet ir suteikė *Niche* papildomą paskatą. Komisija pažymėjo, kad 2005 m. vasario 8 d., t. y. tą pačią dieną, kai buvo sudaryta sutartis dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo, pastaroji taip pat sudarė *Biogaran* sutartį ir kad pagal šią sutartį *Biogaran* sumokėjo *Niche* 2,5 GBP, atsilygindama už produktų bylų ir LIR perdavimą, kiek tai susiję su kitais farmacijos produktais nei perindoprilis.

43 Remiantis ginčijamo sprendimo 7 straipsnio 1 dalies b punktu, *Servier* ir *Biogaran* skirta solidariai mokėtina 131 532 600 eurų bauda. Beje, remiantis to paties sprendimo 8 straipsniu, *Biogaran* įpareigota neatnaujinti konstatuoto pažeidimo, už kurį skirta bauda, ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, turinčių tokį patį ar panašų tikslą arba poveikį.

II. Procesas ir šalių reikalavimai

44 2014 m. rugsėjo 19 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės ieškinį.

45 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamo sprendimo 1, 7 ir 8 straipsnius tiek, kiek jie su ja susiję,

– nepatenkinus pirmojo reikalavimo, pasinaudoti jam suteikta neribota jurisdikcija ir gerokai sumažinti jai skirtos baudos dydį,

– pasinaudojant jam suteikta neribota jurisdikcija, leisti jai pasinaudoti visišku ar daliniu ginčijamo sprendimo panaikinimu išnagrinėjus *Servier* pareikštą ieškinį ir dėl to imtis atitinkamų priemonių,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

46 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

III. Dėl priimtinumo

A. Dėl trečiojo reikalavimo, kuriame ieškovė prašo leisti jai pasinaudoti visišku ar daliniu ginčijamo sprendimo panaikinimu išnagrinėjus Servier pareikštą ieškinį

47 Šiuo klausimu visų pirma reikia priminti, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnį ir 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktą ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas ir pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka.

48 Pagal suformuotą jurisprudenciją šis nurodymas turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad atsakovė galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio. Tas pats taikoma ir bet kokiam reikalavimui, prie kurio turi būti nurodyti pagrindai ir argumentai, kurie tiek atsakovei, tiek teismui leistų įvertinti jo pagrįstumą (žr. 1994 m. liepos 7 d. Sprendimo *Dunlop Slazenger / Komisija*, T-43/92, EU:T:1994:79, 183 punktą ir nurodytą jurisprudenciją). Todėl, kad ieškinys būtų priimtinas, pačiame jo tekste turi būti bent glaustai, tačiau nuosekliai ir suprantamai išdėstytos pagrindinės teisinės ir faktinės aplinkybės, kuriomis jis grindžiamas. Dėl šio aspekto pažymėtina, kad nors ieškinio turinys specifiniais klausimais gali būti pagrįstas ir papildytas pateikiant nuorodas į prie jo pridėtų dokumentų ištraukas, bendra nuoroda į kitus dokumentus, netgi ieškinio priedus, negali kompensuoti pagrindinių teisinių argumentų, kurie pagal anksčiau nurodytas nuostatas turi būti nurodyti pačiame ieškinyje, nebuvimo. Be to, Bendrasis Teismas neprivalo ieškinio prieduose ieškoti ir nustatyti pagrindų bei argumentų, kuriuos jis galėtų laikyti ieškinio pagrindo sudedamąja dalimi, nes priedai atlieka tik įrodomąją ir pagalbinę funkciją (žr. 2007 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Microsoft / Komisija*, T-201/04, EU:T:2007:289, 94 punktą ir nurodytą jurisprudenciją). *A fortiori* ieškinyje pateikta bendrojo pobūdžio nuoroda į kitame, nors ir susijusioje byloje pareikštame, ieškinyje pateiktus pagrindus ir argumentus neatitinka pirma nurodyto reikalavimo (2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Legris Industries / Komisija*, T-376/06, nepaskelbtas Rink., EU:T:2011:107, 32 punktas).

49 Šiuo atveju reikia pripažinti, kad nepateikiant jokio kito patikslinimo ar paaiškinimo ieškinyje padaryta bendra nuoroda į pagrindus ir argumentus, kuriais remiamasi grindžiant byloje, kurioje priimtas šios dienos Sprendimas *Servier ir kt. / Komisija* (T-691/14), pareikštą ieškinį, neatitinka pirma nurodyto reikalavimo.

50 Be to, jeigu ieškinio reikalavimų trečioje dalyje ieškovė ketino remtis jurisprudencija, pagal kurią Sąjungos teismas turi leisti bendrovei pasinaudoti kitos bendrovės naudai priimtu panaikinimu, nes jos sudaro vieną ūkio subjektą (2013 m. sausio 22 d. Sprendimo *Komisija / Tomkins*, C-286/11 P, EU:C:2013:29, 43 ir 44 punktai), kaip ji teigė dublike, tokio prašymo tenkinti negalima. Tiesą sakant, šios dienos Sprendimu *Servier ir kt. / Komisija* (T-691/14) Bendrasis Teismas atmetė ieškinį tiek, kiek jis susijęs su *Servier* ir *Niche* sutartimi dėl taikaus susitarimo. Todėl ieškovė negali savo interesais pasinaudoti ginčijamo sprendimo panaikinimu išnagrinėjus *Servier* pareikštą ieškinį.

51 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovės reikalavimų trečią dalį, kurioje ji nori pasinaudoti *Servier* reikalavimais ir pateiktais raštais, reikia atmesti.

B. Dėl tam tikrų atsiliepimo į ieškinį priedų priimtinumo ir tame atsiliepime pateiktų įrodymų

1. Šalių argumentai

52 Visų pirma ieškovė dublike teigia, kad atsiliepime į ieškinį Komisija pateikė naujus dokumentus ir argumentus ginčijamame sprendime pateiktam teiginiui pagrįsti. Iš tiesų atsiliepimas į ieškinį, kurį sudaro 40 puslapių, iš dalies grindžiamas naujomis faktinėmis aplinkybėmis, pagrinde skirtomis pagrįsti ginčijamam sprendimui, kuriame tik 6 puslapiai iš 919 skirti prieš *Biogaran* nukreiptiems kaltinimams. Remdamasi jurisprudencija ieškovė tvirtina, kad naudojimasis per teismo procesą naujais įrodymais pažeidžia teisę į gynybą.

53 Ieškovė pareikalavo, kad tam tikri atsiliepimo į ieškinį priedai būtų pripažinti nepriimtinais, nes 23 iš tų priedų pateikti anglų kalba ir niekada nebuvo išversti į prancūzų kalbą, kuri yra proceso kalba.

54 Komisija neigia, kad pateikė naujų įrodymų ginčijamo sprendimo teisėtumui pagrįsti ir kad nesilaikė pareigos motyvuoti. Jos teigimu, *Biogaran* sutarties ir taikaus susitarimo ryšys išsamiai paaiškintas ginčijamo sprendimo 561–569 ir 1351–1354 konstatuojamosiose dalyse.

55 Komisijos teigimu, visos trys aplinkybės, kurios patvirtina *Biogaran* sutarties ir taikaus susitarimo ryšį, negali būti kvalifikuojamos kaip „naujos“, nes jos nurodytos ginčijamame sprendime arba apie jas gali būti sprendžiama remiantis pačiame sprendime pateiktais konstatavimais. Visų pirma, vadovaujamas M. vaidmuo *Niche* derybose su *Servier* minimas ginčijamo sprendimo 532 ir 538 konstatuojamosiose dalyse. Taip pat diskusijos dėl *Niche* pageidavimo gauti didesnę sumą, nei skirta bendrovei *Matrix*, paminėtos ginčijamo sprendimo 577 konstatuojamojoje dalyje. Galiausiai *Biogaran* vaidmuo *Servier* ir generinius vaistus gaminančios bendrovės *Lupin* santykiuose taip pat paminėtas ginčijamo sprendimo 979 konstatuojamojoje dalyje.

2. Bendrojo Teismo vertinimas

56 Ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė teisės į gynybą principą, kai ginčijamame sprendime išplėtotiems teiginiams pagrįsti atsiliepime į ieškinį pateikė naujus dokumentus ir įrodymus, kad kompensuotų motyvavimo nepakankamumą.

57 Šiuo klausimu reikia priminti, kad ginčijamam sprendimui pagrįsti Komisija negali pateikti naujų kaltinamųjų įrodymų, kurie nepateikti tame sprendime, kai nagrinėjamas ieškinys dėl jo panaikinimo. Tačiau Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas yra pripažinę, kad vykstant teisminiam ginčui ginčijamo sprendimo autorius gali pateikti patikslinimus, kad papildytų savaime jau pakankamą motyvavimą, nes tai galėtų būti naudinga Sąjungos teismui atliekant sprendimo motyvų vidaus kontrolę, kadangi tai leidžia institucijai paaiškinti priežastis, dėl kurių buvo priimtas toks sprendimas (šiuo klausimu žr. 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Finnboard / Komisija*, C-298/98 P, EU:C:2000:634, 46 punktą; 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *ThyssenKrupp Liften Ascenseurs / Komisija*, T-144/07, T-147/07–T-150/07 ir T-154/07, EU:T:2011:364, 146–149 punktus ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Ballast Nedam / Komisija*, T-361/06, EU:T:2012:491, 49 punktą).

58 Šiuo atveju pateikdama patikslinimus atsiliepime į ieškinį Komisija nepažeidė nei pareigos motyvuoti, nei ieškovės teisės į gynybą. Atsiliepime į ieškinį pateiktos faktinės aplinkybės, kurias ieškovė kvalifikuoja kaip „naujas“, tik pagrindžia Komisijos teiginį, kad egzistuoja *Biogaran* sutarties ir taikaus susitarimo ryšys, ir jos aiškiai matyti ginčijamame sprendime.

59 Pirma, dėl klausimo, ar Komisija galėjo pateikti papildomų įrodymų, kad tam tikri *Biogaran* ir *Servier* darbuotojai dalyvavo derybose dėl *Biogaran* sutarties ir taikaus susitarimo, reikia pažymėti, kad kelis kartus ginčijamame sprendime minėtas (566 ir 1351 konstatuojamosios dalys) ir atsiliepimo į ieškinį B.10 priede pateiktas 2005 m. vasario 4 d. elektroninis laiškas įrodo, viena vertus, kad bendrovėje *Niche*

M. turėjo vaidmenį derybose dėl abiejų sutarčių (taip pat žr. ginčijamo sprendimo 538 konstatuojamąją dalį), ir, kita vertus, kad *Servier* grupės teisės departamento direktorė L., kuriai taip pat skirtas šis laiškas, dalyvavo diskusijose. Remiantis tuo pačiu elektroniniu laišku darytina išvada, kad asmuo, kuris ieškovės vardu derėjosi dėl *Biogaran* sutarties, taip pat pasirašė 2005 m. vasario 7 d., t. y. likus vienai dienai iki taikaus susitarimo sudarymo, *Servier* išsiųstą oficialų pranešimą bendrovei *Matrix*.

60 Paskui dėl *Matrix* ir *Niche* derybų ir *Niche* pageidavimo gauti didesnę sumą nei *Matrix* Komisija pagrįstai teigia, kad šios aplinkybės nurodytos ginčijamo sprendimo 577 konstatuojamojoje dalyje.

61 Galiausiai dėl *Biogaran* vadovo atlikto tariamo vaidmens sudarant *Servier* ir generinius vaistus gaminančios bendrovės *Lupin* taikų susitarimą pažymėtina, kad Komisija turi teisę atsiliepime į ieškinį atsakyti į ieškovės argumentus, kai ši siekia įrodyti, kad Komisijos teiginyje yra teisės klaida, t. y. kad ginčijamame sprendime siekta *Biogaran* inkriminuoti atsakomybę už *Servier* veiksmus (šiuo klausimu žr. 2011 m. liepos 13 d. Sprendimo *ThyssenKrupp Liften Ascenseurs / Komisija*, T-144/07, T-147/07–T-150/07 ir T-154/07, EU:T:2011:364, 146–149 punktus ir 2012 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Ballast Nedam / Komisija*, T-361/06, EU:T:2012:491, 49 ir 50 punktus). Iš tiesų Komisija daro nuorodą į *Biogaran* prezidento ir steigėjo B. vaidmenį *Servier* ir *Lupin* sutartyje, kad parodytų, jog *Biogaran* galėjo būti pripažinta atsakinga už tiesioginį dalyvavimą darant pažeidimą, o ne už jos patronuojančiajai bendrovei inkriminuojamus veiksmus.

62 Dėl tam tikrų gynybos pateiktų priedų priimtinumo pažymėtina, kad ieškovė tvirtina, jog aptariami dokumentai parengti anglų kalba ir prie jų nepridėti vertimai į prancūzų kalbą, kuri yra proceso kalba.

63 Remiantis atsiliepimo į ieškinį pateikimo momentu galiojusio 1991 m. gegužės 2 d. Procedūros reglamento 35 straipsnio 3 dalies pirma ir antra pastraipomis, proceso kalba vartojama rašytiniuose šalių pareiškimuose ir šalių pasisakymuose, įskaitant pridedamus įrodymus ir dokumentus, o visi kiti pateikti ar pridėti įrodymai ir dokumentai, parengti kita nei proceso kalba, turi būti verčiami į proceso kalbą. 2007 m. liepos 5 d. Nurodymų Pirmosios instancijos teismo kancleriui 7 straipsnio 5 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad kai prie procesinio dokumento pridėtų dokumentų nepridėtas vertimas į proceso kalbą, kancleris prašo suinteresuotosios šalies ištaisyti šį trūkumą, jei tas vertimas reikalingas tinkamai proceso eigai. 2012 m. sausio 24 d. Praktinių nurodymų šalims Bendrajame Teisme (OL L 68, 2012, p. 23) 64 ir 68 dalyse nustatyta, kad jeigu atsiliepimas į ieškinį neatitinka formos reikalavimų dėl kita nei proceso kalba parengtų dokumentų vertimo į proceso kalbą, nustatomas protingas terminas trūkumams pašalinti.

64 Atsižvelgiant į šias nuostatas, reikia pripažinti, kad, nesant atitinkamo šalies prašymo, kancleris tokį prašymą turi pateikti tik tada, kai vertimas į proceso kalbą pasirodo būtinas siekiant užtikrinti sklandžią proceso eigą (šiuo klausimu žr. 2010 m. birželio 15 d. Sprendimo *Mediaset / Komisija*, T-177/07, EU:T:2010:233, 37 punktą).

65 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad ieškovė konkrečiai neprašė Bendrojo teismo, kad šis paprašytų Komisijos į prancūzų, t. y. proceso kalbą šioje byloje, išversti anglų kalba parengtus atsiliepimo į ieškinį priedus. Ji tik užginčijo šių priedų priimtinumą, teigdama, kad jie parengti ne proceso kalba. Vis dėlto per protingą laiką nuo atsiliepimo į ieškinį pateikimo, t. y. 2015 m. rugsėjo 28 d., raštu Komisija pateikė Bendrojo Teismo kanceliarijai tų priedų vertimą į prancūzų kalbą. Be to, ieškovė turėjo progos pareikšti nuomonę apie šiuos dokumentus per teismo posėdį. Todėl bet kuriuo atveju nesant reikalo nustatyti, ar šis vertimas buvo reikalingas siekiant užtikrinti sklandžią proceso eigą, ieškovės pareikštas prieštaravimas dėl šių priedų priimtinumo turi būti atmestas.

66 Taigi ieškovės pateiktus nepriimtinumo pagrindus reikia atmesti.

IV. Dėl esmės

67 Grįsdama reikalavimus ieškovė nurodo tris ieškinio pagrindus. Ji teigia, pirma, kad ginčijamame sprendime neįrodyta, kad ji dalyvavo darant kokį nors konkurencijos taisyklių pažeidimą. Antra, ji ginčija Komisijos pateiktą faktinių aplinkybių vertinimą, kiek tai susiję su papildoma paskata, kylančia iš *Biogaran* sutarties. Trečia, ji teigia, kad Komisija padarė teisės klaidą, kai skyrė jai baudą. Pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį pagrindą, paskui pirmąjį ir galiausiai trečiąjį.

A. Dėl pagrindo, susijusio su faktinių aplinkybių iškraipymu, nes ginčijamame sprendime klaidingai teigiama, kad Biogaran sutartis buvo panaudota kaip papildoma paskata motyvuoti Niche sudaryti taikų susitarimą su Servier

68 Šiame pagrinde ieškovė ginčija Komisijos pateiktą nagrinėjamų faktinių aplinkybių vertinimą, lėmusį jos sprendimą, kad egzistuoja konkurencijos ribojimas.

1. Šalių argumentai

a) Dėl vertinimo klaidos analizuojant „Biogaran“ sutarties ir sutarties dėl taikaus susitarimo ryšį

1) Dėl derybų dėl sutarčių chronologijos

69 Ieškovė teigia, kad derybų dėl šių dviejų sutarčių sudarymo istorijos skiriasi, nors *Biogaran* sutartis ir *Servier* ir *Niche* sutartis dėl taikaus susitarimo buvo pasirašytos tą pačią dieną. Iš tiesų įvairūs šių dienų dokumentai įrodo, kad *Biogaran* pradėjo derybas dėl *Biogaran* sutarties 2002 m., t. y. maždaug prieš dvejus metus iki diskusijų dėl taikaus susitarimo pradžios. Ieškovė neigia teiginį, kad dėl abiejų sutarčių derėtasi tuo pačiu laikotarpiu, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamojoje dalyje.

70 Aplinkybė, kad ieškovė pradėjo derėtis dėl *Biogaran* sutarties dar prieš kylant *Servier* ir *Niche* ginčui, įrodo, kad *Biogaran* turėjo savarankišką atskirą interesą pasirašyti šią sutartį, neatsižvelgdama į taikų susitarimą.

71 Ieškovė teigia, kad dviejų sutarčių sudarymas tą pačią dieną atskleidžia ne ryšio buvimą, o tik tai, kad *Servier* ir *Niche* ginčas turėjo šalutinį poveikį – trukdyti ankstesnėms *Niche* ir *Biogaran* deryboms, kurios buvo atnaujintos 2005 m. vasario mėn., t. y. kelios dienos iki sutarties dėl taikaus susitarimo pasirašymo.

72 Komisija teigia, kad ginčijamame sprendime ji nustatė, kad derybų chronologija patvirtina, jog yra ryšys tarp sutarties dėl taikaus susitarimo ir *Biogaran* sutarties.

73 Pirma, jos teigimu, 2011 m. birželio 15 d. parodymuose *Niche* patvirtino, kad dėl sutarties dėl taikaus susitarimo ir dėl *Biogaran* sutarties buvo deramasi vienu metu. Antra, ankstesnės *Niche* ir *Biogaran* derybos apėmė tik produktą A ir buvo išplėstos dėl kitų molekulių tik 2005 m. vasario mėn. Taigi sutarties apimtis buvo išplėsta paskutiniu momentu, o tai patvirtina 2005 m. vasario 4 d. elektroninis laiškas, kurį *Biogaran* advokatas išsiuntė *Niche*. Trečia, 2004 m. rugpjūčio mėn., t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui nuo ginčo Jungtinėje Karalystėje pradžios, *Biogaran* ir *Niche* vis dar bendravo. Nors kontaktai nenutrūko, *Biogaran* ir *Niche* derybos buvo atnaujintos tik per derybas dėl taikaus susitarimo, nors tebevyko *Servier* ir *Niche* ginčas. Taigi derybos dėl produkto A nebuvo įstrigusios dėl 2004 m. birželio mėn. prasidėjusio ginčo.

2) Dėl sutarties dėl taikaus susitarimo ir „Biogaran“ sutarties teisinio ryšio

74 Pasak ieškovės, priešingai, nei nurodo Komisija ginčijamo sprendimo 1190 konstatuojamojoje dalyje, *Biogaran* pasirašė sutartį „nekeldama sąlygos“, kad *Niche* sutiktų su sutarties dėl taikaus susitarimo sąlygomis. Nė vienos iš šių sutarčių pasirašymas ar vykdymas nebuvo saistomas ar sąlygojamas kitos sutarties pasirašymo ar vykdymo.

75 Beje, ieškovė pažymi, kad abi sutartys reglamentuojamos skirtingų įstatymų ir priklauso skirtingoms jurisdikcijoms. Taip pat abiejose sutartyse dalyvauja skirtingi *Servier* grupei priklausantys juridiniai asmenys ir jos pasirašytos skirtingose vietose, t. y. *Biogaran* sutartis pasirašyta Paryžiuje (Prancūzija), o *Niche* ir *Servier* sutartis dėl taikaus susitarimo – Londone (Jungtinė Karalystė).

76 Be to, ieškovė tvirtina, kad visos abiejose sutartyse numatytos datos sutampa tik iš dalies, nes *Biogaran* mokėjimai už pagal licenciją leidžiamą tiekimą buvo vėlesni.

77 Ieškovė priduria, kad Komisijos teiginys dėl abiejų sutarčių ryšio buvimo didžiąja dalimi grindžiamas *Niche* parodymais, nors šių parodymų dviprasmiškumas turėjo paskatinti Komisiją jais naudotis atsargiai. Komisija paprasčiausiai atmetė jos teiginiams prieštaravusius parodymus tik todėl, kad jie pateikti po pranešimo apie kaltinimus ir dėl to, kaip įtariama, gali būti ne tokie patikimi kaip anksčiau per administracinę procedūrą pateikti parodymai.

78 Komisija teigia, kad abi sutartys, dėl kurių derėtasi vienu metu, buvo sudarytos tą pačią dieną ir jose numatyti mokėjimai paskirstyti tiksliai tomis pačiomis dienomis, kiek tai susiję su produktų bylų perdavimu, už kurį numatytas 2,5 mln. GBP mokėjimas. Ji teigia, kad *Niche* aiškiai kelis kartus per administracinę procedūrą, konkrečiai – atsakydama į pranešimą apie kaltinimus, patvirtino, jog *Biogaran* sutartį jai pasiūlė *Servier*, kad atiduotų *Niche* visą sutartą kompensaciją už sutarties dėl bendro taikaus susitarimo sudarymą. Komisija daro nuorodą į *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo projektą, kuriame ranka rašytas žodis „ramiprilis“ perkeltas prieš užrašą „2,5 mln.“ Pasak Komisijos, šie duomenys įrodo, kad į *Servier* mokamos kainos dydį už *Niche* prisiimtus įsipareigojimus įtrauktas 2,5 mln. GBP mokėjimas, numatytas sudarant ramiprilio dokumentų bylą, t. y. *Biogaran* sutartyje.

79 Komisija pripažįsta, kad atsakyme į pranešimą apie kaltinimus *Niche* pridūrė, kad *Biogaran* sutartis buvo tikra komercinė sutartis su tikru atlygiu. Tačiau tame pačiame dokumente *Niche* teigia, kad retkarčiais gali nutikti taip, kad sutartys sudaromos iš karto dėl kelių produktų, nors tai nėra įprasta komercinė praktika. Be to, Komisija pažymi, kad *Niche* parodymai, duoti tuo momentu, kai bendrovė sužinojo apie jai pateiktus kaltinimus, neturi tokios pačios įrodomosios vertės kaip anksčiau *in tempore non suspecto* pateikti parodymai.

80 Komisija taip pat teigia, kad *Biogaran* advokato *Niche* išsiųstas 2005 m. vasario 4 d. elektroninis laiškas dėl aptariamos sumos patvirtina dviejų sutarčių ryšį. Jos teigimu, šalys susitarė dėl sumos, kurią Biogaran sumoka bendrovei *Niche*, o vėliau tarėsi dėl *Biogaran* sutarties turinio. Todėl pirmasis sutarties tikslas buvo suteikti *Niche* papildomą paskatą, o ne sudaryti komercinę sutartį, kaip tvirtina *Biogaran* ieškinio 75 punkte. Toje sutartyje iš tikrųjų nematyti *Biogaran* susidomėjimo šiais produktais ar kokios nors paskatos prekiauti produktais, kurie buvo įtraukti į sutartį tik derybų pabaigoje.

81 Beje, Komisija teigia, kad nors *Biogaran* sutartį ir sutartį dėl taikaus susitarimo pasirašė skirtingi asmenys, derybose dalyvavo iš dalies tie patys derybininkai. Taip pat pažymėtina, kad *Biogaran* sutarties projektas buvo išplatintas *Servier* grupėje, o grupės teisės departamento direktorei L. taip pat buvo išsiųstas bendrovės *Biogaran* bendrovei *Niche* skirtas 2005 m. vasario 4 d. elektroninis laiškas, nors tame laiške buvo pateikta sutartis, kurią turėjo sudaryti *Biogaran*; taip pat jai buvo nusiųsta 2004 m. liepos 20 d. *Niche* ir *Biogaran* sudaryta sutartis dėl produkto A kapsulių.

3) Dėl ketinimo paskatinti „Niche“

82 Ieškovė teigia, kad ginčijamame sprendime Komisija neįrodė, jog *Biogaran* ketino paskatinti *Niche* pasirašyti taikų susitarimą. Taip pat pažymėtina, kad Komisija plačiau nepaaiškina priežasčių, kaip įtariama lėmusių *Servier* sprendimą pasinaudoti *Biogaran* kaip tarpininke ir sumokėti papildomą 2,5 mln. GBP sumą, nors pati *Servier* įsipareigojo tiesiogiai *Niche* sumokėti 11,8 mln. GBP.

83 Komisija teigia, kad sudarydamos taikius susitarimus su *Servier*, *Niche* ir *Matrix* diskutavo apie sumų pasiskirstymą. 2005 m. rugsėjo mėn. *Matrix* vidaus dokumentas įrodo, kad taikiuose susitarimuose numatytas sumas *Niche* ir *Matrix* susiderėjo pasidalyti po lygiai, nors *Matrix* pageidavo gauti daugiau už *Niche* (ginčijamo sprendimo 577 konstatuojamoji dalis). Atskiros *Biogaran* ir *Niche* sutarties sudarymas aiškiai leido padidinti *Servier* grupės bendrovei Niche mokamą dalį, paliekant *Matrix* nuošalyje. Beje, *Niche* patvirtino, kad mokėjimas buvo 15,7 mln. GBP „total overall compensation“ (bendro atlyginimo sistema), dėl kurios susiderėjo *Servier* ir *Niche*, dalis.

84 Komisija priduria, kad jai nereikėjo įrodyti, kad *Biogaran* ketino paskatinti *Niche* pasirašyti taikų susitarimą. Tiesą sakant, šalių ketinimas nėra būtinas aspektas nustatant sutarties ribojamąjį pobūdį. Be to, Komisija teigia įrodžiusi dviejų sutarčių, sudarytų atitinkamai *Biogaran* ir jos patronuojančios bendrovės *Servier* su *Niche*, neatsiejamumą. Kadangi *Biogaran* ir *Servier* sudaro vieną ekonominį vienetą, nereikėjo įrodyti, kad kiekviena šio vieneto sudėtinė dalis ketino skatinti *Niche* pasirašyti sutartį dėl taikaus susitarimo.

85 Komisija teigia, kad *Biogaran* sutarties rezoliucinėje dalyje, kurioje nustatyta, kad šalys negali reikalauti grąžinti sumokėtų sumų LIR negavimo atveju, nebuvo siekiama skatinti *Biogaran* prašyti LIR.

86 Iš tiesų, pirma, į *Biogaran* sutartinius įsipareigojimus nebuvo įtraukta pareiga prašyti LIR perduotų bylų pagrindu (*Biogaran* sutarties 2.2 ir 3 straipsniai).

87 Taip pat, jeigu *Biogaran* nebūtų gavusi LIR per 18 mėnesių ir jeigu, remiantis *Biogaran* sutarties 14.2 ir 14.4 straipsniais, ta sutartis būtų automatiškai nutraukta, bendrovei *Niche* jau sumokėta suma neturėtų būti grąžinta.

88 Be to, *Biogaran* neprivalėjo laikytis išimtinių teisių, kiek tai susiję su pateiktomis bylomis, ir dėl to galėjo lengvai išvengti būti susaistyta su *Niche* neprašydama LIR tų bylų pagrindu, nes nebuvo tam įsipareigojusi. Beje, taip ir nutiko, kai *Biogaran* sudarė kitą sutartį su bendrove A. dėl kelių bylų įsigijimo, kiek tai susiję su produkto A įvairiomis dozėmis. Komisija pažymi, kad su bendrove A. sudarytoje sutartyje, priešingai nei *Biogaran* sutartyje, buvo numatyta, kad bendrovė A. grąžins bendrovės *Biogaran* atliktus mokėjimus, jei LIR nebus gauti. Toks šių dviejų sutarčių rezoliucinių dalių skirtumas reiškia, kad *Niche* nebuvo užtikrinta, jog po *Biogaran* sutarties sudarymo *Biogaran* prašys LIR, o *Niche* bus jos tiekėja. Kadangi mokėjimas bendrovei *Niche* bet kuriuo atveju turėjo būti atliktas iki sužinant, ar *Biogaran* gaus LIR, *Niche* neturėjo garantijų, kad *Biogaran* prašys LIR, o *Niche* taps jos tiekėja.

89 Galiausiai Komisija teigia, kad *Biogaran* paaiškinimai dėl 2,5 mln. GBP sumos mokėjimo yra sunkiai įtikinami. *Biogaran* nesugebėjo pagrįsti, kaip galėjo sumokėti tokią sumą nei kaip paskatą jai prašyti LIR, nei kaip priemonę apsaugoti antrą produkto A tiekimo šaltinį, nei kaip priemonę gauti atsitiktinai pasirinktas „apsaugos bylas“ (išskyrus produktą A), ir kaip ji galėjo rizikuoti netekti šio mokėjimo. Komisijai taip pat kyla klausimas dėl neįprastos *Biogaran* sutarties sandaros ir, be kita ko, dėl galimybės grąžinti mokėjimą nebuvimo. Iš tiesų *Biogaran* sutartis skiriasi nuo sutarties, sudarytos su bendrove A., kurioje nustatyta, kad, negavus LIR, bendrovė A. turės grąžinti mokėjimą.

b) Dėl atsižvelgimo į ieškovės komercinį suinteresuotumą sudaryti „Biogaran“ sutartį

90 Ieškovė teigia, kad *Biogaran* sutartis buvo pagrįsta komerciškai teisėtu ir konkurencijai neprieštaraujančiu *Biogaran* siekiu išsaugoti kelis tiekimo šaltinius, kad būtų galima į generinių vaistų rinką išleisti ir kurti produktus, konkrečiai – produktą A, kreipiantis į ilgametę partnerę *Niche*, kuri turi bylas ir reikiamus tiekimo pajėgumus. Faktą, kad 2,5 mln. GBP mokėjimas buvo teisėtas atlygis už įgytas teises pagal *Biogaran* sutartį, patvirtina aplinkybė, jog ginčijamame sprendime apskaičiuodama *Niche* skirtą baudą Komisija neatsižvelgė į šią sumą.

91 Komisija atmeta teiginį dėl ieškovės nurodomo tiekimo šaltinių išsaugojimo, kurį laiko „mažai įtikimu“, nes *Biogaran* nesiėmė jokių veiksmų, kad gautų LIR.

1) Dėl produkto A

92 Ieškovė pažymi, kad, atsižvelgiant į produkto A komercinę sėkmę, šio vaisto generiniam variantui išleisti į rinką reikiamų teisių gavimas *Biogaran* buvo didžiulis iššūkis. Kad užsitikrintų jo tiekimą, *Biogaran* norėjo gauti dvi bylas iš dviejų skirtinų rinkos dalyvių, sudarydama su jais sutartis: pirmąją – 2004 m. gruodžio mėn. su bendrove A., o antrąją – 2005 m. vasario mėn. su *Niche*. Ieškovė teigia, kad apsirūpinimas keliais tiekimo šaltiniais yra įprasta generinius vaistus gaminančių bendrovių praktika, aiškinama techniniais ir reglamentavimo sunkumais, su kuriais susiduriama kuriant generinius vaistus.

93 Ieškovė teigia, kad šiuo atveju dviejų tiekimo šaltinių išsaugojimas pasirodė reikalingas dėl dviejų priežasčių. Viena vertus, *Niche* produkto A 10 mg byla pasirodė labai silpna dėl analitinės dalies, o tai galėjo užvilkinti kompetentingų valdžios institucijų vertinimą (ieškinio priedas A. 17). Kita vertus, 2005 m. liepos mėn. *Agence française de sécurité sanitaire des produits de santé* (*Afssaps*) taikyta tyrimo priemonė įvairioms bendrovės A. byloms sukėlė abejonių dėl jų galiojimo (ieškinio priedas A. 18).

94 Beje, produkto A antrojo teikimo šaltinio bendrovėje *Niche* užsitikrinimas būtų suteikęs daug pranašumų, palyginti su sutartimi, sudaryta su bendrove A. Viena vertus, *Biogaran* sutartis būtų leidusi *Biogaran* gauti produkto A tabletėmis ir produkto A 10 mg bylas, kurioms netaikoma su bendrove A. sudaryta sutartis; kita vertus, sutartis su *Niche* būtų atvėrusi perspektyvas patekti į Jungtinės Karalystės rinką ir į EEE nepriklausančią valstybę tuo metu, kai *Biogaran* ieškojo galimybių plėstis į užsienį.

95 Ieškovė vis dėlto pirmenybę suteikė bendrovės A. byloms, nes jos leido greičiau patekti į rinką, kadangi bendrovė A. savo bylas AMM pateikė anksčiau už *Niche*.

96 Ieškovė teigia, kad pinigų sumos pagrindė jos apsirūpinimo strategiją. Nuo išleidimo į rinką Prancūzijoje šie generiniai vaistai sugeneravo daugiau nei 79 mln. eurų apyvartą (83 mln. eurų, remiantis dublike pateiktais atnaujintais duomenimis). Atsižvelgdama į šiuos duomenis ieškovė teigia, kad turėjo užtikrinti, jog jai būtų tiekiamas produktas A, kad pateisintų 2,5 mln. GBP mokėjimą bendrovei *Niche* ir kad nebūtų apsiribota tik produkto B sugeneruota apyvarta.

97 Galiausiai ieškovė priduria, kad šios sumos mokėjimas bendrovei *Niche* juo labiau pagrįstas, nes *Niche* jau suteikė išimtines teises į produktų bylas Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje ir vienoje EEE nepriklausančioje šalyje, o tai nebuvo numatyta kitose *Biogaran* sudarytose neišimtinėse sutartyse. Tokiomis aplinkybėmis ginčijamame sprendime padarytas palyginimas su kitomis sutartimis neturi reikšmės.

98 Komisija mano, kad po *Biogaran* sutarties sudarymo *Biogaran* atliktas auditas, kuriame atskleidžiamos *Niche* bylos tariamai silpnosios vietos, pakenkė ieškovės reikalams. Iš tiesų šis argumentas įrodo, kad prieš sudarydama šią sutartį *Biogaran* neturėjo duomenų apie produkto A savybes ir rizikavo mokėti 2,5 mln. GBP, nors produkto A byla galėjo būti bevertė. Nors šis auditas dėl *Niche* bylų kokybės galėjo pagrįsti antrojo tiekimo šaltinio iš bendrovės A. užsitikrinimą, remiantis audito išvadomis negalima paaiškinti, kodėl ieškovė norėjo mokėti didesnę kainą nei už bendrovės A. bylą. Iš tiesų *Biogaran* sumokėjo bendrovei A. iš viso 330 000 eurų pagal dvi sutartis dėl produkto A, o ta suma yra gerokai mažesnė už bendrovei *Niche* sumokėtą sumą.

99 Komisija pažymi, kad *Niche* galimybė teikti tabletes ir 10 mg dydžio dozes negalėjo pateisinti aptariamos sutarties. Iš tiesų, praėjus dviem mėnesiams nuo sutarties sudarymo, kai *Biogaran* turėjo galimybę pateikti *Niche* bylą kompetentingoms valdžios institucijoms, ji sudarė antrą sutartį su bendrove A. dėl produkto A tabletėmis.

100 Be to, Komisija ginčija ieškovės argumentą, kad *Biogaran* buvo paskatinta sudaryti *Biogaran* sutartį dėl 2005 m. liepos mėn. *Afssaps* pradėto tyrimo prieš bendrovę A. Iš tiesų šis įvykis negalėjo daryti įtakos *Biogaran*, nes įvyko po to, kai buvo sudaryta *Biogaran* sutartis.

101 Beje, *Biogaran* nepateikė įrodymo, kad *Biogaran* sutartis davė naudos jos planams plėstis į užsienį.

102 Komisija pažymi, kad nors nuo 2007 m. *Biogaran* sugeneravo daugiau kaip 79 mln. eurų apyvartą, iš *Niche* produkto A gautas pelnas yra lygus nuliui (ginčijamo sprendimo 567 konstatuojamoji dalis). Tokiomis aplinkybėmis Komisija ginčija teiginį, kad *Biogaran* turėjo apsirūpinti antru tiekimo šaltiniu iš bendrovės *Niche*.

103 Galiausiai Komisija ginčija argumentą, kad dėl pagal *Biogaran* sutartį suteiktų išimtinių teisių palyginimas su kitomis sutartimis tampa neįmanomas. Iš tiesų palyginimas leistų atskleisti, kad nė vienoje kitoje sutartyje nebuvo numatytas neatlygintinas mokėjimas. Pasak Komisijos, mokėjimas buvo prarastas iš anksto, o *Biogaran* nedėjo jokių pastangų, kad iš jo gautų naudos. Taip pat jokios naudos neturi išimtinės teisės, jeigu produkto kūrimas nėra pakankamai pažengęs arba jei yra kitų reglamentavimo kliūčių.

2) Dėl produkto B

104 Ieškovė teigia, kad *Biogaran* sutartis jai leido parduoti produktą B 10 mg ir pasiekti 150 000 eurų apyvartą (211 000 eurų, remiantis dublike atnaujintais duomenimis). Prekyba šiuo produktu buvo patikėta *Almus*, vienam iš pagrindinių Prancūzijos distributorių didmenininkų.

105 Komisija teigia, kad anksčiau sudarytame *Biogaran* ir *Bioglan* (tapusios *Niche*) susitarime dėl produkto B buvo numatyta, kad *Biogaran* mokėjimas grąžinamas, jei nebus gauti LIR, o tai nebuvo numatyta *Biogaran* sutartyje. Be to, šia sutartimi *Niche* nesuteikė jokios garantijos, kad bus perduotas 2001 m. Prancūzijoje jos gautas LIR, nes tokiam perleidimui reikia atnaujinti LIR, o *Niche* nepateikė tokio prašymo kompetentingoms institucijoms.

106 Dėl *Almus* patikėtos pardavimo sutarties ir jos lojalumo Komisija teigia, kad produktas B negalėjo leisti sudaryti šios sutarties, nes produktas B buvo tik viena iš maždaug 23 molekulių, aptariamų toje sutartyje.

3) Dėl produkto C

107 Ieškovė teigia, kad galėjo parduoti produktą C nuo 2000 m. pagal kelias su *Disphar* sudarytas sutartis. Tačiau ji nusprendė užsitikrinti kitus tiekimo šaltinius dėl netikrumo, ar bus atnaujinta tiekimo sutartis su *Disphar*, ir dėl ketinimų plėsti veiklą į užsienį. *Biogaran* galiausiai nepasinaudojo *Niche* suteiktomis produktų bylomis, nes buvo atnaujinta su *Disphar* sudaryta sutartis.

108 Taigi aplinkybė, kad dviem iš trijų produktų *Biogaran* negavo LIR pagal *Niche* pateiktas produktų bylas, neleidžia daryti prielaidos, kad yra ryšys tarp *Biogaran* sutarties ir sutarties dėl taikaus susitarimo. Tai paprasčiausiai atskleidžia *Biogaran* ketinimą užsitikrinti kelis tiekimo šaltinius laikantis aptariamame sektoriuje vyraujančios praktikos.

109 Komisija mano, kad mažai tikėtina, kad *Biogaran* būtų sumokėjusi tokią didelę sumą tik už galimybę turėti produkto bylą, kuria niekada nepasinaudos. Iš tiesų *Biogaran* net nereikalavo, kad *Niche* perduotų bylą prieš tai, kai aptariama sutartis bus nutraukta automatiškai dėl negautų LIR.

2. Bendrojo Teismo vertinimas

a) Pirminės pastabos

110 Pirmiausia reikia pažymėti, kad ginčijamame sprendime *Biogaran* susitarimą Komisija įvertino kaip *Servier* suteiktą papildomą paskatą bendrovei *Niche*, be tos, kuri numatyta sutartyje dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo, kad *Niche* būtų įtikinta nebedėti pastangų patekti į perindoprilio rinką. Pasak Komisijos, *Biogaran* sutartis yra pažeidimo, daromo šia sutartimi dėl taikaus susitarimo, sudedamoji dalis, o tai yra konkurencijos ribojimas dėl tikslo. Todėl ji gali būti laikoma pažeidimu tik tuo atveju, jeigu *Servier* ir *Niche* sutartis dėl taikaus susitarimo irgi laikoma pažeidimu. Šiomis aplinkybėmis reikia išdėstyti sutarties dėl taikaus susitarimo, su kuria susijusi *Biogaran*, teisinį kontekstą, kad būtų galima nagrinėti šį ieškinį.

111 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad sutartis dėl taikaus susitarimo, susijusi su ginču dėl patentų, gali neturėti jokios neigiamos įtakos konkurencijai. Taip yra, pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu šalys susitaria vertinti, kad ginčijamas patentas yra negaliojantis, ir dėl tos priežasties numato, kad į rinką nedelsiant ateis generinius vaistus gaminanti bendrovė.

112 Šiuo atveju *Servier* ir *Niche* sudaryta sutartis nepriskiriama prie tokios kategorijos, nes joje yra patentų neginčijimo ir produktų nepardavinėjimo išlygų, kurios savaime turi konkurencijos ribojimo požymių. Iš tiesų neginčijimo išlyga daro žalos visuomenės interesui panaikinti visas ūkinės veiklos kliūtis, kurių gali sukelti per klaidą išduotas patentas (šiuo klausimu žr. 1986 m. vasario 25 d. Sprendimo *Windsurfing International / Komisija*, 193/83, EU:C:1986:75, 92 punktą), o nepardavinėjimo išlyga lemia vieno iš patento turėtojo konkurentų neįleidimą į rinką.

113 Vis dėlto tokių išlygų įtraukimas gali būti teisėtas, tačiau tik tuo atveju, jei šalys pripažįsta patento galiojimą (ir papildomai – kad aptariami generiniai vaistai pažeidžia patentus).

114 Nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygų, kurių apimtis apsiriboja aptariamu patentu, nustatymas kelia problemų, kai paaiškėja, kad šios išlygos taikomos generinius vaistus gaminančiai bendrovei, kuri nepripažįsta patento galiojimo. Kaip teisingai pažymi Komisija, „net jeigu sutartyje nustatyti generinius vaistus gaminančios bendrovės savarankiškumo ribojimai neviršija patento materialinio taikymo ribų, jie vis tiek laikomi [SESV] 101 straipsnio pažeidimu, jei tų ribojimų negalima pagrįsti ir jie neišplaukia iš šalių atlikto pačios išimtinės teisės vertinimo“ (ginčijamo sprendimo 1137 punktas).

115 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad „kompensacinis mokėjimas“, t. y. kai patentuotus vaistus gaminanti bendrovė moka generinius vaistus gaminančiai bendrovei, yra dvigubai įtartinesnis, kai apie tai kalbama sutartyje dėl taikaus susitarimo. Iš tiesų, pirma, reikia priminti, kad patentu siekiama atlyginti už išradėjo kūrybines pastangas ir leisti jam gauti teisingą atlygį už savo investiciją ir kad galiojantis patentas iš principo turi leisti perleisti vertę patento savininkui – pavyzdžiui, per licencijos sutartį, – o ne atvirkščiai. Antra, kompensacinis mokėjimas kelia įtarimų dėl to, kad taikus susitarimas grindžiamas sutarties šalių pripažinimu, kad aptariamas patentas galioja.

116 Vien tai, kad atliktas kompensacinis mokėjimas, neleidžia daryti išvados, kad egzistuoja ribojimas dėl tikslo. Iš tiesų negalima atmesti galimybės, kad tam tikri kompensaciniai mokėjimai, kai jie susiję su aptariamo ginčo sprendimu taikiai susitarus, yra pagrįsti. Kita vertus, jeigu nepagrįstas kompensacinis mokėjimas atliekamas sudarant taikų susitarimą, laikoma, kad generinių vaistų bendrovė tokiu atveju yra paskatinama laikytis nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygų, todėl reikia daryti išvadą, jog egzistuoja ribojimas dėl tikslo. Tokiu atveju konkurencijos ribojimai, kuriais nustatytos nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygos, nebėra susiję su patentu ir taikiu susitarimu, o aiškinami pinigų sumos, skatinančios generinius vaistus gaminančią bendrovę atsisakyti dėti pastangas konkuruoti, sumokėjimu.

117 Reikia pažymėti, kad nors nei Komisija, nei Sąjungos teismas neturi kompetencijos priimti sprendimo dėl patento galiojimo, šios institucijos vis dėlto gali, nepažeisdamos joms suteiktos kompetencijos ribų ir nepriimdamos su patento galiojimu susijusio sprendimo, konstatuoti, kad jis naudojamas neįprastai, t. y. ne konkrečiam tikslui (šiuo klausimu žr. 1968 m. vasario 29 d. Sprendimo *Parke, Davis and Co.*, 24/67, EU:C:1968:11, 109 ir 110 punktus ir 1974 m. spalio 31 d. Sprendimo *Centrafarm ir de Peijper*, 15/74, EU:C:1974:114, 7 ir 8 punktus; pagal analogiją taip pat žr. 1995 m. balandžio 6 d. Sprendimo *RTE ir ITP / Komisija*, C-241/91 P ir C-242/91 P, EU:C:1995:98, 50 punktą ir 2011 m. spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 104–106 punktus).

118 Vis dėlto konkurento skatinimas priimti nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygas, kaip jos aprašytos šio sprendimo 116 punkte, arba iš to kylanti pasekmė, kad tokių nuostatų laikomasi dėl gauto paskatinimo, yra neįprastas patento naudojimo atvejis.

119 Kaip teisingai pažymėjo Komisija ginčijamo sprendimo 1137 konstatuojamojoje dalyje, „patentų teisėje nenumatyta teisė sumokėti realiems ar galimiems konkurentams, kad jie neitų į rinką arba neginčytų patento prieš ateidami į rinką“. Komisija taip pat pažymi, kad „patentų savininkams neleidžiama mokėti generinius vaistus gaminančioms bendrovėms, kad jos neitų į rinką ir kad būtų sumažinta dėl konkurencijos kylanti rizika – nei sudarant sutartį dėl taikaus susitarimo dėl patentų, nei kitu būdu“ (ginčijamo sprendimo 1141 konstatuojamoji dalis). Galiausiai Komisija pagrįstai pridūrė, kad „sumokėjimas ar kitoks galimų konkurentų skatinimas neiti į rinką nepriskiriamas jokiai su patentais susijusiai teisei ir yra nesuderinamas su jokia patentų teisėje nustatyta priemone, skirta priversti nepažeisti patentų“ (ginčijamo sprendimo 1194 konstatuojamoji dalis).

120 Kai konstatuojama, kad buvo paskatinimas, šalys nebegali tvirtinti, kad sutartyje dėl taikaus susitarimo jos pripažįsta patento galiojimą. Tai, kad patento galiojimą patvirtina teismo arba administracinė institucija, šiuo atveju neturi reikšmės.

121 Tokiu atveju būtent paskatinimas, o ne sutarties dėl taikaus susitarimo šalių pripažinimas, kad patentas galioja, turi būti laikomas tikrąja konkurencijos ribojimų, kuriais nustatytos nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygos, priežastimi (žr. šio sprendimo 112 punktą); kadangi tos išlygos šiuo atveju yra visiškai neteisėtos, jos kelia tam tikro lygio žalą įprastam konkurencijos veikimui, o to pakanka, kad jas būtų galima kvalifikuoti kaip ribojimą dėl tikslo.

122 Kai nustatytas paskatinimas, aptariamos sutartys turi būti laikomos sutartimis dėl išstūmimo iš rinkos, pagal kurias liekantieji atlygina išeinantiesiems. Tačiau tokios sutartys iš tikrųjų yra konkurencijos išsipirkimas ir dėl to turi būti kvalifikuojamos kaip konkurencijos ribojimas dėl tikslo, kaip galima

teigti remiantis 2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimu *Beef Industry Development Society ir Barry Brothers* (C-209/07, EU:C:2008:643, 8 ir 31–34 punktai) ir generalinės advokatės V. Trstenjak išvada byloje *Beef Industry Development Society ir Barry Brothers* (C-209/07, EU:C:2008:467, 75 punktas), kurie cituojami, be kita ko, ginčijamo sprendimo 1139 ir 1140 konstatuojamosiose dalyse. Be to, konkurentų išstūmimas iš rinkos yra kraštutinė rinkos pasidalijimo ir gamybos ribojimo forma (2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lundbeck / Komisija*, T-472/13, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, EU:T:2016:449, 435 punktas), kuri tokiomis aplinkybėmis, kurios susiklostė ginčijamose sutartyse, yra dar žalingesnė, nes išstumtos bendrovės yra generinių vaistų bendrovės, kurių atėjimas į rinką iš principo palankus konkurencijai ir prisideda prie bendrojo intereso užtikrinti sveikatos priežiūrą mažiausiomis sąnaudomis. Galiausiai šį išstūmimą ginčijamose sutartyse patvirtina tai, kad generinių vaistų bendrovė negali ginčyti ginčijamo patento.

123 Remiantis visais išdėstytais argumentais, darytina išvada, kad, kalbant apie sutartis dėl ginčų dėl patentų sprendimo taikiu susitarimu, kvalifikavimas kaip konkurencijos ribojimo dėl tikslo reiškia, kad sutartyje dėl taikaus susitarimo numatyta ir paskata generinių vaistų bendrovei, ir su tuo susijęs jos pastangų konkuruoti su patentuotus vaistus gaminančia bendrove ribojimas. Kai šios dvi sąlygos tenkinamos, konkurencijos ribojimą dėl tikslo konstatuoti privaloma, atsižvelgiant į taip sudarytos sutarties kenksmingumo lygį tinkamam konkurencijos veikimui.

124 Šios dienos sprendimuose *Servier ir kt. / Komisija* (T-691/14) ir *Niche Generics / Komisija* (T-701/14) Bendrasis Teismas nusprendė, kad šios dvi sąlygos tenkinamos, konkrečiai kalbant, kad Komisija pagrįstai nusprendė, jog 11,8 mln. GBP suma, kurią *Servier* sumokėjo bendrovei *Niche* pagal šių dviejų bendrovių sudarytą sutartį dėl taikaus susitarimo, yra paskatinimas, skirtas *Niche* pašalinti iš rinkos, ir kad ši sutartis yra konkurencijos ribojimas dėl tikslo.

125 Taigi per teismo posėdį atsakant į Bendrojo Teismo raštu pateiktą klausimą dėl sutarties dėl taikaus susitarimo *Biogaran* pateiktas pagrindas, kad ši sutartis negali būti laikoma SESV 101 straipsnio pažeidimu, turi būti atmestas, nesant reikalo priimti sprendimo dėl jo priimtinumo.

b) Dėl paskatos pagal „Biogaran“ sutartį egzistavimo

126 *Biogaran* teigia, kad *Biogaran* sutartis yra ne papildoma paskata paraginti *Niche* sudaryti sutartį dėl taikaus susitarimo, o savarankiška komercinė sutartis, sudaryta rinkos sąlygomis.

127 Šiuo klausimu pažymėtina, kad remiantis Reglamento Nr. 1/2003 2 straipsniu ir suformuota jurisprudencija galima teigti, kad, konkurencijos teisės srityje kilus ginčui dėl pažeidimo, Komisija turi įrodyti konstatuotus pažeidimus ir pateikti įrodymų, kurie teisiškai patvirtintų pažeidimą sudarančių aplinkybių buvimą (1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Baustahlgewebe / Komisija*, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 58 punktas ir 1999 m. liepos 8 d. Sprendimo *Komisija / Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, EU:C:1999:356, 86 punktas; taip pat žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 91 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

128 Šiomis aplinkybėmis teismui kilusios abejonės turėtų būti vertinamos įmonės, kuriai skirtas pažeidimą konstatuojantis sprendimas, naudai. Taigi teismas negali padaryti išvados, kad Komisija pateikė pakankamų atitinkamo pažeidimo įrodymų, jei dėl šio klausimo jis dar turi abejonių, ypač kai nagrinėjamas ieškinys dėl sprendimo, kuriuo skiriama bauda, panaikinimo (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 92 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

129 Iš tiesų reikia atsižvelgti į nekaltumo prezumpciją, kylančią, be kita ko, iš Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 48 straipsnio. Atsižvelgiant į aptariamų pažeidimų pobūdį ir sankcijų, kurios gali būti skirtos, pobūdį ir griežtumą, nekaltumo prezumpcijos principas taikomas, be kita ko, per procedūras

dėl įmonėms taikomų konkurencijos taisyklių pažeidimų, per kurias gali būti skirtos vienkartinės ar periodinės baudos (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 93 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

130 Be to, reikia atsižvelgti į didelę žalą reputacijai, kuri fiziniam ar juridiniam asmeniui padaroma konstatuojant, kad jis dalyvavo darant konkurencijos taisyklių pažeidimą (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 95 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

131 Taigi būtina, kad Komisija pateiktų tikslių ir neprieštaringų įrodymų, jog pažeidimas buvo padarytas, ir pagrįstų tvirtą įsitikinimą, jog nurodyti pažeidimai yra konkurencijos apribojimas, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 96 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

132 Svarbu pabrėžti, kad nebūtinai kiekvienas Komisijos pateiktas įrodymas turi atitikti šiuos kriterijus dėl kiekvieno pažeidimo aspekto. Iš tiesų šį reikalavimą gali atitikti bendrai vertinama institucijos pateiktų įrodymų visuma (žr. 2013 m. balandžio 12 d. Sprendimo *CISAC / Komisija*, T-442/08, EU:T:2013:188, 97 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

133 Antikonkurencinė praktika arba susitarimas kartais net turi būti nustatomi iš tam tikro skaičiaus sutapimų ir netiesioginių įrodymų, kurie, nagrinėjami kartu, gali įrodyti konkurencijos taisyklių pažeidimą, jeigu nėra kito logiško paaiškinimo (2004 m. sausio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Aalborg Portland ir kt. / Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, EU:C:2004:6, 57 punktas).

134 Pavyzdžiui, nors elgesio lygiagretumas savaime negali būti identifikuojamas kaip suderinta praktika, jis vis dėlto gali būti rimtas tokios praktikos požymis, jeigu aptariamas elgesys nulemia tokia konkurencijos sąlygas, kurios neatitinka įprastų konkurencijos sąlygų (1972 m. liepos 14 d. Sprendimo *Farbenfabriken Bayer / Komisija*, 51/69, EU:C:1972:72, 25 punktas).

135 Taip pat papildomos sutarties, kaip ją vadina Komisija ginčijamo sprendimo 1190 konstatuojamojoje dalyje, sudarymas gali būti, kiek tai susiję su taikiu ginčo patentų srityje sprendimu, rimtas požymis, kad egzistuoja paskata, ir dėl tos priežasties – konkurencijos ribojimas dėl tikslo.

136 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad *Biogaran* sutartį Komisija laiko „papildoma sutartimi“, remiantis ginčijamo sprendimo 1190 konstatuojamojoje dalyje Komisijos vartojamu žodžių junginiu. To sprendimo 1349 ir 1351 konstatuojamosiose dalyse Komisija iš tiesų nusprendė, kad *Biogaran* sutartimi, kuri, kaip ji mano, susijusi su sutartimi dėl taikaus susitarimo, *Servier* pateikė bendrovei *Niche* papildomą paskatą, kad paragintų ją sudaryti taikų susitarimą, ir kad tokios paskatos egzistavimą lemia tam tikri aspektai, rodantys, jog *Biogaran* sutartis nebuvo sudaryta komercinėmis visiškos konkurencijos sąlygomis.

137 Reikia pažymėti, kad papildoma sutartis yra įprasta komercinė sutartis, „susieta“ su sutartimi dėl taikaus ginčo sprendimo, kurioje įtvirtintos išlygos, savaime turinčios ribojimo požymių. Tokia sąsaja egzistuoja būtent tada, kai abi sutartys sudaromos tą pačią dieną, kai jos teisiškai susijusios, vienos iš sutarčių privalomumas priklauso nuo kitos sutarties sudarymo, arba kai atsižvelgiant į aplinkybes, kuriomis jos sudarytos, Komisija gali įrodyti, kad jos neatsiejamos. Galima pridurti, kad kuo arčiau laiko atžvilgiu sudarytos dvi sutartys, tuo Komisijai lengviau įrodyti jų neatsiejamumą. Aplinkybė, kad sutartis dėl taikaus susitarimo ir papildoma sutartis sudarytos tą pačią dieną arba kad yra sutartinis ryšys tarp jų, atskleidžia faktą, kad šios sutartys susilieja į ta pačią sutartinę visumą. Iš tiesų, jei šios sutartys nebūtų sudarytos tą pačią dieną (ir jei nebūtų sutartinio ryšio tarp jų), viena iš derybų šalių kitai šaliai suteiktų viską, ko ši pageidauja, be jokios garantijos, kad ją galiausiai pasieks laukiamas atlygis. Šis dviejų sutarčių ryšys laiko atžvilgiu arba teisinis ryšys taip pat yra požymis, kad dėl jų buvo derėtasi bendrai.

138 Vis dėlto papildoma sutartis yra įprasta komercinė sutartis, kuri galėtų egzistuoti savarankiškai, neginčijant taikaus ginčo sprendimo. Priešingai, sutarties dėl taikaus susitarimo sudarymas nereiškia, kad tuo pat metu turi būti sudaryta komercinė sutartis. Todėl abiejų sutarčių susieti nereikia. Be to, ji negali būti pateisinama taikiu ginčo sprendimu, nes papildoma sutartimi siekiama ne pasiekti tokį sprendimą, o sudaryti komercinį sandorį.

139 Beje, papildoma sutartis reiškia, kad viena šalis kitai šaliai turi perleisti finansinį ar nefinansinį turtą. Pagal ją, be kita ko, patento savininkė arba patronuojančioji bendrovė, su kuria ji sudaro tą patį ekonominį vienetą, gali perleisti turtą generinių vaistų bendrovei. Taigi kyla pavojus, kad komercinės sutarties ir sutarties dėl taikaus susitarimo, kuriame įtvirtintos nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygos, kurios savaime turi konkurencijos ribojimo požymių, susiejimu realiai siekiama, prisidengiant komerciniu sandoriu, jei reikia, pasitelkiant sudėtingą sutartinę sąrangą, paskatinti generinių vaistų bendrovę laikytis šių išlygų už papildomoje sutartyje numatytą turto perleidimą.

140 Taigi aplinkybė, kad komercinė sutartis, kuri įprastai nepasitelkiama taikiam ginčo sprendimui ir pagal kurią patentuotus vaistus gaminančios bendrovės arba patronuojamosios įmonės, su kuria ta bendrovė sudaro tą patį ekonominį vienetą, turtas perleidžiamas generinių vaistų bendrovei, siejama šio sprendimo 137 straipsnyje išdėstytomis sąlygomis su sutartimi dėl taikaus ginčo sprendimo, kurioje yra konkurenciją ribojančių išlygų, ir tai yra rimtas požymis, kad egzistuoja kompensacinis mokėjimas.

141 Vis dėlto ankstesniame punkte aptariamas rimtas požymis yra nepakankamas ir Komisija turi jį pagrįsti pateikdama kitų nuoseklių įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad egzistuoja kompensacinis mokėjimas. Toks mokėjimas konkrečiame papildomų sutarčių kontekste atitinka tą dalį patentuotus vaistus gaminančios bendrovės atliekamo mokėjimo, kuris viršija „įprastą“ perleidžiamo turto vertę (arba, jei taikytina, „įprastą“ perleidžiamo turto vertės dalį, kuri viršija generinius vaistus gaminančios bendrovės atliktą mokėjimą).

142 Šioje byloje siekdama konstatuoti, kad *Biogaran* sutartis panaudota kaip papildoma paskata bendrovei *Niche*, ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamojoje dalyje Komisija, remdamasi keliais požymiais, nurodė, kad ši sutartis „nesudaryta visiškos konkurencijos komercinėmis sąlygomis“ ir kad „ji nėra įprasta komercinė praktika“.

143 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad sąvoka „įprastos konkurencijos sąlygos“, kuri yra panaši į sąvoką „visiškos konkurencijos komercinės sąlygos“, nėra nežinoma konkurencijos teisėje, net jei nevartojama kartelių srityje, nes ji vartojama, tiesa, konkrečiai valstybės pagalbos srityje, siekiant nustatyti, ar valstybė veikė kaip privatus investuotojas (2010 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija / Scott*, C-290/07 P, EU:C:2010:480, 68 punktas), t. y. ar nagrinėjamoms įmonėms suteikta nauda yra įprastas atlygis už valstybės gautą kompensaciją. Taigi ši sąvoka pagal analogiją gali būti orientacinis parametras, kai reikia nustatyti, ar dvi komercinį sandorį sudariusios įmonės veikė remdamosi tik argumentais, susijusiais su iškeičiamo turto finansine verte, pavyzdžiui, jo pelningumo perspektyva, taigi ir su įprastomis rinkos sąlygomis.

144 Jeigu Komisija pateikia požymių ar įrodymų, leidžiančių jai teigti, kad papildoma sutartis nebuvo sudaryta įprastomis rinkos sąlygomis, sutarčių šalys gali pateikti savo faktinių aplinkybių versiją ir pagrįsti dėstomus teiginius įrodymais, kuriuos gali pateikti ir kurie leidžia tvirtinti, kad komercinė sutartis, nors ir susieta su sutartimi dėl taikaus susitarimo, grindžiama kitais pagrindais nei konkurento išstūmimas iš rinkos atlikus atvirkštinį mokėjimą. Sutarčių šalys gali teigti, kad papildoma sutartis buvo sudaryta rinkos sąlygomis, ir pateikti tinkamus įrodymus, susijusius, pavyzdžiui, su naudojimu pramoniniais ir komerciniais tikslais ūkio šakoje, arba konkrečias nagrinėjamo atvejo aplinkybes.

145 Atsižvelgdama į turimus duomenis ir, jei reikia, į tai, kad sutarčių šalys nepateikė paaiškinimo ar įtikinamo paaiškinimo, Komisija, atlikusi bendrą vertinimą, gali pagrįstai konstatuoti, kad papildoma sutartis nebuvo sudaryta įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. kad patentuotus vaistus gaminančios

bendrovės atliktas mokėjimas viršija perleidžiamo turto vertę (arba kad generinių vaistų bendrovei perleisto turto vertė viršija jos atliktą mokėjimą). Tokiu atveju Komisija gali konstatuoti kompensacinį mokėjimą.

146 Vis dėlto kompensacinis mokėjimas, jeigu juo nesiekiama kompensuoti su taikiu susitarimu susijusių sąnaudų, yra paskata (žr. šio sprendimo 116 punktą). Taip yra tuo atveju, kai mokėjimas atliekamas pagal papildomą sutartį, kuria siekiama ne taikiai išspręsti ginčą, o įvykdyti komercinį sandorį (žr. šio sprendimo 138 punktą).

147 Sutarčių šalys dar gali remtis aptariamos naudos nereikšmingumu, nes tos naudos suma yra nepakankama, kad galėtų būti laikoma reikšminga paskata sutikti su konkurenciją ribojančiomis išlygomis, nustatytomis sutartyje dėl taikaus susitarimo.

148 Dabar reikia ankstesniuose punktuose išdėstytus principus pritaikyti prie konkrečių šio ginčo aplinkybių.

149 Šioje byloje neginčijama, kad *Biogaran* sumokėjo 2,5 mln. GBP bendrovei *Niche*. Šis mokėjimas atliktas pagal *Biogaran* sutartį, pagal kurią *Niche* įsipareigojo perduoti bendrovei *Biogaran* produktų bylas, ir LIR dėl produktų, nesusijusių su perindopriliu.

150 Nors formaliai *Biogaran* sutartis ir *Servier* ir *Niche* sutartis dėl taikaus susitarimo yra skirtingi teisės aktai, reglamentuojami skirtingų įstatymų ir nepriklausantys toms pačioms jurisdikcijoms, įvairūs požymiai rodo, kad tarp šių dviejų sutarčių yra ryšys.

151 Ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamojoje dalyje Komisija teisingai pažymėjo, kad sutarčių chronologinė tvarka yra vienas iš aspektų, leidžiančių konstatuoti, jog tarp jų yra ryšys. Tiesą sakant, šios sutartys sudarytos tą pačią dieną. Be to, abiejose sutartyse nustatytos tos pačios mokėjimo datos, t. y. ne vėliau kaip 2005 m. vasario 14 d. ir 2005 m. spalio 5 d., ir tik mokėjimai už *Biogaran* sutartyje numatytą vaistų tiekimą yra vėlesni.

152 Remdamasi, be kita ko, 2011 m. birželio 15 d. *Niche* parodymais, Komisija taip pat pagrįstai pažymėjo, kad dėl *Biogaran* sutarties derėtasi tuo pat metu kaip ir dėl sutarties dėl taikaus susitarimo. Nors šiuos parodymus *Niche* vėliau, baigiantis administracinei procedūrai, patikslino ir pateikė kelis dokumentus apie maždaug prieš dvejus metus iki derybų dėl sutarties dėl taikaus susitarimo pradžios vykusias diskusijas dėl licencijos, tokia *Niche* pozicija, išreikšta tuo momentu, kai šiai bendrovei jau buvo žinoma apie jai pateiktus kaltinimus, neturi tos pačios įrodomosios galios kaip ankstesnieji jos parodymai.

153 Nors Komisija neneigia aplinkybės, kad *Biogaran* ir *Niche* tikrai kalbėjosi apie produktą A, kol dar nebuvo kilęs *Servier* ir *Niche* ginčas, byloje nėra jokių duomenų, kuriais būtų galima pagrįsti ieškovės suformuluotą teiginį, kad šis ginčas paralyžiavo *Niche* ir *Biogaran* derybas. Šiuo atveju 2005 m. vasario 4 d. elektroninis laiškas rodo, kad derybos dėl *Biogaran* sutarties sudarymo tą dieną jau buvo toli pažengusios, nors *Niche* ir *Servier* ginčas tebevyko ir buvo išspręstas tik 2005 m. vasario 8 d. Tai, kad derybos vyko tuo pačiu metu, yra tvirtas požymis, kad tarp abiejų sutarčių yra ryšys.

154 Beje, nors abi sutartis pasirašę asmenys yra skirtingi ir tos sutartys pasirašytos Paryžiuje (*Biogaran* sutartis) ir Londone (sutartis dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo), dėl jų derėjosi iš dalies tie patys derybininkai. Viena vertus, vienas iš *Niche* direktorių M. dalyvavo derybose dėl abiejų sutarčių. Kita vertus, remiantis 2005 m. vasario 4 d. elektroniniu laišku, kurį *Biogaran* advokatas nusiuntė *Niche* direktoriui, teigtina, kad asmuo, *Biogaran* vardu derėjęsis dėl sutarties su *Niche*, taip pat pasirašė oficialų pranešimą, kurį *Servier* išsiuntė *Matrix* 2005 m. vasario 7 d., t. y. taikaus *Servier* ir *Niche* susitarimo sudarymo išvakarėse. Kaip pažymi Komisija, tikėtina, kad tam asmeniui buvo žinoma apie

taikų susitarimą su *Niche*, atsižvelgiant į egzistuojančius ryšius tarp sutarties dėl taikaus *Servier* ir *Niche* susitarimo ir *Matrix* sutarties. To paties elektroninio laiško kopija išsiųsta *Servier* grupės teisės skyriaus direktoriui, nors jame kalbėta apie *Biogaran* sutartį.

155 Galiausiai Komisija pagrįstai teigia, kad tai, jog *Biogaran* mokėjimai už vaistų tiekimą, o ne už produktų bylų perdavimą, kuris ir buvo pagrindas sudaryti *Biogaran* sutartį, yra vėlesni, patvirtina tarp sutarčių esantį ryšį. Iš tiesų būtent bylų perdavimas sudaro pačią licencijos sutarties esmę, o ne bendrovės *Niche* produktų tiekimas. Taigi 2,5 mln. GBP sumos už produktų bylas ir taikiame susitarime numatytos 11,8 mln. GBP sumos mokėjimas vienu metu patvirtina, kad tarp šių dviejų sutarčių yra ryšys.

156 Remiantis išdėstytais argumentais (šio sprendimo 150–155 punktai), darytina išvada, kad *Biogaran* sutartis yra papildoma sutartis, susijusi su sutartimi dėl taikaus susitarimo. Aplinkybė, kad ši sutartis, pagal kurią vyksta turto perleidimas *Niche* naudai, siejama su sutartimi dėl taikaus *Servier* ir *Niche* ginčo sprendimo, nors ta papildoma sutartis pateikiama kaip įprasta komercinė sutartis, kuria nesiekiama taikiai išspręsti ginčo, yra rimtas požymis, kad aptariamo turto perleidimas nėra tik atlygis už perduotą turtą pagal papildomą sutartį, kartu tai ir kompensacinis mokėjimas (kaip šis žodžių junginys suprantamas, kalbant apie papildomas sutartis).

157 Be to, Komisija atsižvelgė į įvairius nuoseklius požymius, pagrindžiančius konstatavimą, kad egzistuoja kompensacinis mokėjimas.

158 Pirma, teigdama, kad *Biogaran* gautas atlygis negalėjo būti vertinamas 2,5 mln. GBP, Komisija teisingai pažymėjo, kad ši suma gerokai viršija *Biogaran* sumokėtą sumą generinių vaistų bendrovei A. už kelias bylas, susijusias su produktu A įvairių dozių tablečių forma. *Biogaran* sumokėjo bendrovei A. iš viso 330 000 eurų pagal dvi sutartis dėl produkto A., tai yra, gerokai mažesnę sumą, nei 2,5 mln. GBP, net jeigu į pastarąją būtų įtraukas mokėjimas už produktą B ir produktą C.

159 Paskui Komisija taip pat teisingai pažymėjo, kad aplinkybė, jog *Biogaran* sutartyje, priešingai nei sutartyje su bendrove A., nėra išlygos, pagal kurią *Biogaran* galėtų reikalauti grąžinti bendrovei *Niche* sumokėtas sumas, jeigu nebūtų gauti LIR, yra požymis, kad sutartis nebuvo skirta paskatinti *Biogaran* prašyti šių LIR ir nebuvo įprasta komercinė sutartis.

160 Galiausiai Komisija galėjo pagrįstai pažymėti, kad *Niche* kelis kartus per administracinę procedūrą nurodė, jog *Biogaran* sutartį jai pasiūlė *Servier*, kad galėtų jai sumokėti visą sutartą kompensaciją už bendrą sutarties dėl taikaus susitarimo su *Servier* sudarymą. Remiantis prie atsiliepimo į ieškinį pridėtu sutarties dėl taikaus *Servier* ir *Niche* susitarimo projektu, kuriame pateiktas vykdytinų mokėjimų sąrašas, taip pat galima teigti, kad 2,5 mln. GBP mokėjimas bendrovei *Niche* buvo numatytas už ramiprilį, t. y. vieną iš *Biogaran* sutartyje numatytų vaistų. Kaip teisingai teigia Komisija, remiantis, be kita ko, jau minėtu 2005 m. vasario 4 d. elektroniniu laišku (žr. šio sprendimo 154 punktą), darytina išvada, kad *Biogaran* sutarties šalys susitarė dėl 2,5 mln. GBP mokėjimo dar prieš tai, kai dėl atlygio bendrovei *Biogaran* už tokią sumą susiderėjo ir susitarė kontrahentai. Beje, prieš grįždama prie šių parodymų pati *Niche* per administracinę procedūrą pažymėjo, kad *Biogaran* sutartis nėra įprasta komercinė praktika ir kad mokėjimo dydis yra taikaus susitarimo aspektas (ginčijamo sprendimo 562 konstatuojamoji dalis).

161 Vis dėlto ieškovė nepateikia jokios konkrečios informacijos, kuria remiantis būtų galima įrodyti, kad produktų bylų įsigijimas iš *Niche* už 2,5 mln. GBP galėjo pagrįstai būti laikomas pelninga investicija (tęsiant analogiją su „rinkos ekonomikos sąlygomis veikiančio privataus investuotojo“ sąvoka, apie kurią pradėta kalbėti šio sprendimo 143 punkte, žr. 2000 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Alitalia / Komisija*, T-296/97, EU:T:2000:289, 84 punktą, kuriame nurodyta, kad rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis privatus investuotojas vadovaujasi pelningumo perspektyva) ar bent sugeneruoti šių produktų bylų įgijėjui pajamas, galinčias kompensuoti dideles įsigijimo išlaidas.

162 Be to, nė vienas bylos aspektas nesuteikia galimybės paaiškinti, kaip *Niche* bylos galėjo suteikti jų įgijėjui pelno, galinčio kompensuoti tokias įsigijimo išlaidas. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad bendra *Biogaran* pasiekta apyvarta po sutarties sudarymo siekė tik 100 000–200 000 eurų.

163 Papildomai galima pažymėti, kad nėra nė vieno bylos dokumento, kuriuo remiantis būtų galima teigti, kad prieš sudarydama *Biogaran* sutartį ieškovė reikalavo iš *Niche*, kad ši jai perduotų visus reikiamus duomenis, kad galėtų užsitikrinti, jog už aptarimas produktų bylas prašoma kaina nėra pervertinta, atsižvelgiant į numatomą pelningumą.

164 Remiantis tuo, kas išdėstyta, atsižvelgiant į visus Bendrajame Teisme aptartus duomenis darytina išvada, kad Komisija teisiškai įrodė, jog egzistuoja kompensacinis mokėjimas, kuris nesusijęs su aptariamo ginčo taikiu sprendimu (žr. šio sprendimo 146 punktą). Todėl ji pagrįstai padarė įvadą, kad 2,5 mln. GBP sumos mokėjimas bendrovei *Niche* pagal *Biogaran* sutartį yra papildoma paskata, o ne įprastomis rinkos sąlygomis sudarytas sandoris.

165 Galiausiai atsižvelgiant į ankstesniuose punktuose išdėstytus argumentus reikia pažymėti, kad aptariamos naudos, kurios suma yra nepakankama, kad ją būtų galima laikyti reikšminga paskata pritarti sutartyje dėl taikaus susitarimo išdėstytoms konkurenciją ribojančioms išlygoms (žr. šio sprendimo 147 punktą), nereikšmingumas neįrodytas.

166 Šios išvados negalima paneigti kitais ieškovės argumentais.

167 Pirma, atsakydama į faktinių aplinkybių santrauką *Biogaran* nurodė, kad „numatyti jos sumokėtų sumų negrąžinimą, jei nebūtų gauti LIR, pasiūlė *Niche*, kad *Biogaran* padarytų viską, kas įmanoma, kad tie LIR būtų gauti ir kad būtų galima sugeneruoti bendrovei *Niche* pelningą apyvartą“.

168 Vis dėlto šiam argumentui, kurį *Biogaran* pakartojo ieškinyje, negalima pritarti. Iš tiesų šios sutarties sandara nesukuria garantijos, kad *Biogaran* prašys LIR ir kaip tiekėją pasirinks bendrovę *Niche*, nes mokėjimas turėtų būti pervestas bendrovei *Niche* prieš sužinant, ar *Biogaran* gauna LIR. Komisija teisingai pažymi, kad į *Biogaran* sutartinius įsipareigojimus nebuvo įtraukta pareiga prašyti LIR perduotų bylų pagrindu (*Biogaran* sutarties 2.2 ir 3 straipsniai). Be to, net jeigu *Biogaran* negautų LIR per 18 mėnesių nuo sutarties įsigaliojimo datos, ta sutartis turėtų būti automatiškai nutraukta, ir jokia šalis neturėtų teisės į žalos atlyginimą. Be to, *Biogaran* neprivalėjo laikytis jokių išimtinių teisių, nes galėjo LIR prašyti kitų bylų, nei gautos iš *Niche*, pagrindu.

169 Nors atsakyme į faktinių aplinkybių santrauką *Biogaran* paminėjo kitas pasirašytas sutartis, kuriose nebuvo grąžinimo išlygos, reikia pažymėti, kad tose sutartyse buvo numatyti mokėjimai dalimis ir kad jie buvo gerokai mažesni už šioje byloje nagrinėjamą 2,5 mln. GBP mokėjimą iš karto.

170 Antra, ieškovė teigia, kad *Biogaran* sutartis turėjo jai užtikrinti antrą produkto A tiekimo šaltinį.

171 Šiam argumentui negalima pritarti.

172 Iš tiesų 2004 m. gruodžio mėn., prieš sudarant nagrinėjamą sutartį, ieškovė jau buvo pasirašiusi produkto A tiekimo sutartį su bendrove A. Taip pat po 2005 m. kovo mėn. atlikto *Niche* pateiktos bylos audito dėl produkto A 10 mg tablečių pavidalu, kurio pateikimo forma ir dozavimas neaptartas sutartyje su bendrove A., *Biogaran* konstatavo, kad byla yra labai silpna analitiniu požiūriu. Taigi Komisija pagrįstai teigia, kad atsižvelgiant į šiuos aspektus nuostabą kelia tai, jog *Biogaran* sutiko mokėti gerokai didesnę sumą už šią bylą nei už bendrovės A. bylą. Nors *Biogaran* pažymi, kad nuo 2007 m. produktas A jai sugeneravo daugiau kaip 79 mln. eurų apyvartą, remiantis ginčijamo sprendimo 569 konstatuojamąja dalimi darytina išvada, kurios *Biogaran* neginčija, kad bendra *Biogaran* pasiekta apyvarta kartu su *Biogaran* sutartimi liko mažesnė nei 200 000 eurų.

173 Trečia, dėl produkto B reikia pažymėti, kad *Biogaran* neginčija, kad ji pati ir *Bioglan* (dabar – *Niche*) 2001 m. sudarė komercinę sutartį dėl produkto B 5 ir 10 mg molekulės, kurioje, priešingai nei *Biogaran* sutartyje, buvo numatytas mokėjimas, kuris būtų grąžintas LIR negavimo atveju. Derėtų pažymėti, jog aplinkybė, kad *Biogaran* sutartyje tokia grąžinimo garantija, kokia įtvirtinta anksčiau sudarytoje *Bioglan* ir *Biogaran* sutartyje, nenumatyta, patvirtina, jog produkto B bylos perleidimas nėra įprastomis rinkos sąlygomis sudaromas sandoris.

174 Ketvirta, dėl produkto C bylos pažymėtina, kad *Biogaran* pripažįsta, jog *Niche* produkto byla nebuvo panaudota ir jog *Biogaran* tęsė verslo santykius su *Disphar*. Taip pat pažymėtina, kad ši byla buvo perduota tik 2007 m. sausio mėn., nors *Biogaran* sutartis jau buvo nutraukta negavus LIR ir po to, kai *Niche* jau buvo gavusi visą negrąžintiną mokėjimą. Komisija teisingai teigia, kad neįtikėtina, jog *Biogaran* mokėtų tokią didelę sumą, nors jau kelerius metus turėjo tiekimo sutartį su *Disphar*, ir kad vien aplinkybė, jog dėl *Disphar* sutarties pratęsimo buvo neaiškumų, nepagrindžia tokio sandorio.

175 Išsamumo dėlei reikia pasakyti, kad net jeigu *Biogaran* taip pat būtų siekusi teisėtų tikslų įsigydama *Niche* produktų bylas, reikėtų priminti, kad aplinkybė, jog sutartimi taip pat siekiama teisėtų tikslų, yra nepakankama, kad tos sutarties nebūtų galima kvalifikuoti kaip konkurencijos ribojimo dėl tikslo (šiuo klausimu žr. 1983 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *IAZ International Belgium ir kt. / Komisija*, 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82–110/82, EU:C:1983:310, 25 punktą; 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimo *General Motors / Komisija*, C-551/03 P, EU:C:2006:229, 64 punktą ir 2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Beef Industry Development Society ir Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, 21 punktą).

176 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad Komisija neįrodė, jog *Biogaran* turėjo antikonkurencinių ketinimų.

177 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad remiantis ginčijamo sprendimo 577 konstatuojamąja dalimi teigtina, kad *Biogaran* rimtai neginčija, jog *Servier* sudarytose taikaus ginčo sprendimo sutartyse su *Niche* ir *Matrix* numatyti mokėjimai buvo suderėti ir padalyti lygiai tarp *Niche* ir *Matrix*, nors *Matrix* norėjo gauti daugiau už *Niche*. Komisija pagrįstai teigia, kad *Biogaran* sutartyje sudarytos sąlygos prisidengiant iš pažiūros įprastu sandoriu padidinti *Servier* grupės bendrovei *Niche* mokamą įnašą paliekant *Matrix* nuošalyje. Beje, *Niche* patvirtino, kad 2,5 mln. GBP suma yra dalis 15,7 mln. GBP „total overall compensation“, dėl kurios susiderėjo *Niche* ir *Servier* (ginčijamo sprendimo 560 konstatuojamoji dalis). Nors Komisija nepateikia papildomų įrodymų dėl priežasčių, pastūmėjusių *Servier* pasinaudoti *Biogaran*, kad *Niche* būtų paskatinta, jos pateikti duomenys yra įrodomąją vertę turinčių požymių rinkinys, įrodantis, kad egzistuoja neatsiejamas ryšys tarp 2,5 mln. GBP mokėjimo ir pagrindinio *Servier* mokėjimo bendrovei *Niche* pagal taikų susitarimą.

178 Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad šalių ketinimas nėra būtinas veiksnys tam tikros rūšies įmonių veiksmų derinimo ribojamajam pobūdžiui nustatyti (2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 118 punktas).

179 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Komisija galėjo pagrįstai daryti išvadą, kad 2,5 mln. GBP mokėjimas bendrovei *Niche* pagal *Biogaran* sutartį yra papildoma paskata.

180 Reikia pridurti, kad papildoma paskata turi pakankamai lemiamos galios, nes nulėmė *Niche* sprendimą neiti į perindoprilio rinką. Iš tiesų ginčijamo sprendimo 577 konstatuojamojoje dalyje Komisija niekam rimtai to neginčijant pažymėjo, kad atitinkamai *Servier* su *Niche* ir *Matrix* sudarytose sutartyse dėl taikaus susitarimo numatytos sumos iš pradžių buvo padalytos po lygiai, tačiau *Biogaran* mokėjimas bendrovei *Niche* galiausiai leido padidinti *Servier* grupės tai bendrovei mokamą įnašą taip, kad *Matrix* apie tai nesužinotų. Be to, pati *Niche* patvirtino, kad papildomas mokėjimas buvo dalis „total overall compensation“, dėl kurio ji susiderėjo su *Servier*. Atsižvelgiant į šiuos duomenis, reikia daryti išvadą, kad be *Biogaran* sutarties *Niche* tikriausiai nebūtų sudariusi sutarties dėl taikaus susitarimo. Todėl būtent *Servier* ir jos patronuojamosios įmonės suderinti veiksmai sudarė sąlygas atsirasti konkurencijos ribojimui.

181 Šis konstatavimas leidžia daryti išvadą, kad egzistuoja konkurencijos ribojimas dėl tikslo, kuriame *Biogaran* tiesiogiai dalyvavo. Net jeigu būtų įrodyta aplinkybė, kad faktinių aplinkybių susiklostymo momentu *Biogaran* nebuvo *Niche* konkurentė, ta aplinkybė neturi įtakos šiai išvadai. Kaip nusprendė Teisingumo Teismas, bendrovė gali dalyvauti kartelyje nebūtinai veikdama rinkoje, kurioje ribojama konkurencija (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 34 punktą).

182 Ieškovės argumentu, kad *Biogaran* sutartyje nėra antikonkurencinių išlygų, negali būti remiamasi atsižvelgiant į išdėstytus dalykus. Iš tiesų šiuo konstatavimu nepaneigiamas tikrasis sutarties ribojamasis pobūdis, nes ši sutartis skirta būti priedu prie sutarties dėl taikaus susitarimo, kurioje yra tokių išlygų.

183 Galiausiai aplinkybė, kad apskaičiuodama *Niche* skirtos baudos dydį Komisija neatsižvelgė į 2,5 GBP mokėjimą, neįrodo, kad *Biogaran* sutartis nebuvo papildomo turto perleidimas, skirtas paskatinti *Niche* sudaryti sutartį dėl taikaus susitarimo. Iš tiesų atsakydama į Bendrojo Teismo klausimą Komisija pažymėjo, kad, siekiant užtikrinti *Niche* skirtos baudos atgrasomąjį poveikį, atsižvelgti į tą sumą nebuvo būtina, turint omenyje *Niche* dydį ir padėtį. Net jeigu apskaičiuojant *Niche* skirtos baudos dydį į tą sumą nebuvo atsižvelgta dėl to, kad Komisija paprasčiausiai ją užmiršo, toks neatsižvelgimas bet kuriuo atveju neturi įtakos tame sprendime pagrįstai išdėstytam konstatavimui, kad pagal *Biogaran* sutartį užtikrinamas konkurencijos ribojimas, nustatytas sutartimi dėl taikaus susitarimo.

184 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šį pagrindą reikia atmesti.

B. Dėl pagrindo, susijusio su padarytomis teisės klaidomis dėl to, kad ginčijamame sprendime neįrodytas Biogaran dalyvavimas darant kokį nors konkurencijos teisės pažeidimą

1. Šalių argumentai

a) Dėl „Biogaran“ sutarties laikymo pažeidimu

185 Ieškovė teigia, kad pačiame susitarime, kaip pripažįsta Komisija, nėra nieko, ką būtų galima laikyti pažeidimu. Iš tiesų šios sutarties nuostatos visiškai nekritikuojamos ginčijamame sprendime, kuriame joms skirti tik 6 puslapiai. Todėl *Biogaran* buvo nubausta už sutartį, kurioje nėra jokio konkurencijos ribojimo; taigi, vien už tai, kad *Biogaran* pasirašė tokią sutartį, ji negali būti baudžiama pagal SESV 101 straipsnį. *Biogaran* atsakomybė griežtai susijusi su tariamu taikaus susitarimo neteisėtumu, nors ji jo nepasirašė, o ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamojoje dalyje pripažįstama, kad „sutartis dėl taikaus susitarimo ir *Biogaran* sutartis yra atskirti teisės aktai“.

186 Remdamasi generalinio advokato N. Wahl išvada byloje *AC-Treuhand / Komisija* (C-194/14 P, EU:C:2015:350), ieškovė teigia, jog tam, kad būtų kartelio, kurio tikslas ar poveikis yra konkurencijos ribojimas, narė, nagrinėjama įmonė taip pat turi gebėti daryti konkurencinį spaudimą kitiems kartelio dalyviams, o šiuo atveju taip nėra, nes faktinių aplinkybių susiklostymo momentu *Biogaran* nebuvo *Niche* konkurentė.

187 Komisija mano, kad *Biogaran* sutartis negali būti nagrinėjama neatsižvelgiant į taikų susitarimą, nuo kurio ji neatskiriama. Ginčijamo sprendimo 1351 ir 3011 konstatuojamosiose dalyse Komisija jau nurodė, kad šia sutartimi pasinaudota kaip pagrindu perduoti bendrovei *Niche* papildomą 2,5 mln. GBP sumą už *Niche* prisiimtą įsipareigojimą *Servier* ir *Niche* taikiame susitarime.

188 Šis *Biogaran* sutartyje numatytas mokėjimas yra tiesioginis *Biogaran* dalyvavimas kartelyje, net jeigu nekyla klausimų dėl šios sutarties sąlygų. Komisija priduria, kad ši suma yra papildoma paskata bendrovei *Niche*, kad ją būtų galima įtikinti sudaryti taikų susitarimą. Aplinkybė, kad ši suma sumokėta pagal licencijos sutartį, nepaneigia, jog ta suma papildytas 11,8 GBP mokėjimas pagal taikų

susitarimą. Taip pat aplinkybė, kad *Biogaran* sutartyje kalbama apie kitas molekules nei taikiame susitarime ir kad ji galėjo duoti tam tikros naudos, nors tai niekada nebuvo įrodyta, nepaneigia tvirtinimo, kad šis mokėjimas yra tiesioginė paskata.

b) Dėl atsakomybės už patronuojančiosios bendrovės veiksmų inkriminavimą patronuojamajai bendrovei

189 Ieškovė teigia, kad ginčijamu sprendimu jai inkriminuojama atsakomybė už įtariamą pažeidimą dėl jos patronuojančiosios bendrovės sudarytos sutarties, kurios šalis ji nėra ir kurios turinys jai nežinomas. Toks požiūris prieštarauja asmeninės atsakomybės principui, kuris, remiantis jurisprudencija, turėtų būti aiškinamas siaurai. Iš tiesų atsižvelgdama į savo atskirą teisinį subjektiškumą ieškovė teigia, kad negalėjo būti laikoma atsakinga už *Servier*, kaip įtariama, padarytą pažeidimą, nebent būtų įrodyta, kad ji buvo įtariamo kartelio bendraautorė arba naudos gavėja.

190 Ieškovė pažymi, kad atsakymuose į pranešimą apie kaltinimus ji nurodė, kad rinkoje veikė savarankiškai ir turėdama kitus vadovus, patalpas, prekių ženklus, veiklą ir turtą nei *Servier*, kuri veikia kaip patentuota laboratorija, o *Biogaran*, atvirkščiai, yra generinių vaistų bendrovė. Ji pabrėžia, kad nebūdama nei *Niche*, nei *Servier* patronuojančioji bendrovė ar akcininkė, ji neturėjo jokios teisės ar priemonių kontroliuoti sutarties dėl taikaus susitarimo šalių, kuri, kaip įtariama, prieštarauja SESV 101 straipsniui, politikos ar komercinės strategijos.

191 Šiuo atveju ieškovė kaltina Komisiją, jog ši, nesilaikydama teisėtumo principo, nustatė patronuojamosios bendrovės atsakomybės už patronuojančiosios bendrovės veiksmus prezumpciją ir taip pažeidė baudų asmeniškumo principą, nustatytą 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 2 dalyje ir Pagrindinių teisių chartijos 48 straipsnyje.

192 Komisija atsikerta, kad ginčijamame sprendime neketino patronuojamajai bendrovei inkriminuoti atsakomybės už patronuojančiosios bendrovės veiksmus. Ji teigia, kad *Biogaran* pripažinta atsakinga už tiesioginį dalyvavimą *Servier* darant pažeidimą. Būtent bendri *Servier* ir jos patronuojamosios bendrovės veiksmai (atitinkamai – taikaus susitarimo pasirašymas ir licencijos sutarties pasirašymas) sudarė sąlygas užkirsti kelią į rinką pateikti *Niche* generiniams vaistams visos *Servier* grupės naudai.

193 Komisija pabrėžia, kad neteigė, jog *Biogaran* buvo atsakinga už kontrolės ar priežiūros nebuvimą. Ji nustatė *Biogaran* atsakomybę už tiesioginį dalyvavimą darant pažeisimą ir atsižvelgė į tai, kad ji priklauso *Servier* grupei, jog nustatytų jos patronuojančiosios bendrovės solidariąją atsakomybę.

194 Komisija teigia, kad patronuojamosios bendrovės veiksmai gali būti inkriminuojami patronuojančiajai bendrovei būtent tuo atveju, kai ta patronuojamoji bendrovė, nors ir turėdama atskirą teisinį subjektiškumą, savarankiškai nenustato savo veiksmų rinkoje, o iš esmės vykdo nurodymus, kuriuos jai duoda patronuojančioji bendrovė. Ji priduria, kad tuo atveju, kai patronuojančiajai bendrovei priklauso 100 % patronuojamosios bendrovės, padariusios konkurencijos teisės pažeidimą, kapitalo, egzistuoja nuginčijama prezumpcija, kad ta patronuojančioji bendrovė faktiškai daro lemiamą įtaką patronuojamosios bendrovės elgesiui. Pasak Komisijos, tokiomis aplinkybėmis patronuojančioji ir patronuojamoji bendrovės turi būti laikomos solidariai atsakingomis už skirtos baudos sumokėjimą.

195 Komisija priduria, kad nors sutartis dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo ir *Biogaran* sutartis yra atskiri aktai, jie vis dėlto neatskiriami dėl to, kad ir vieno, ir kito dalykas – tą pačią dieną atlikti esminį mokėjimą bendrovei *Niche* už jos įsipareigojimą neiti į perindoprilio rinką (ginčijamo susitarimo 1351 ir 3011 konstatuojamosios dalys). Abu subjektai siekia to paties tikslo, jų elgesys vienodas ir jie veikė kaip vienas ekonominis vienetas ne tik rinkoje, bet ir darydami pažeidimą.

196 Komisija teigia, kad *Biogaran* sutarties kontekstas sudarė sąlygas įrodyti, kad *Biogaran* negalėjo nežinoti, kad mokėjimas atliekamas pagal taikų susitarimą, kurio tikslas – išstumti *Niche* iš perindoprilio rinkos. *Biogaran* sutartis yra vieno ekonominio vieneto bendro plano sudedamoji dalis, ir faktas, kad *Biogaran* sutartyje neatkartojamos taikiame susitarime esančios nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygos, nepaneigia tikrojo tos sutarties pobūdžio, t. y. kad ši sutartis – tai papildoma paskata, skirta išstumti *Niche* iš perindoprilio rinkos.

c) Dėl klausimo, ar „Biogaran“ žinojo apie neteisėtą „Servier“ elgesį

197 Ieškovė pažymi, kad faktinių aplinkybių susiklostymo momentu jai nebuvo žinoma apie taikaus susitarimo turinį ir dėl to ji negalėjo numatyti, jog šis sandoris yra antikonkurencinis.

198 Remdamasi jurisprudencija, ieškovė tvirtina, jog „tam, kad įmonę galima būtų laikyti atsakinga už vieną ir tęstinį pažeidimą, reikia, kad jai būtų žinoma (tai turi būti įrodyta arba preziumuojama) apie kitų pažeidimą darančių dalyvių neteisėtus veiksmus“. Komisija klaidingai nesilaikė jurisprudencijoje nustatyto įrodinėjimo standarto, nes ginčijamame sprendime tvirtino, kad „nereikia įrodyti, jog *Biogaran* žinojo apie sutarties dėl taikaus susitarimo prieštaravimą konkurencijai“.

199 Be to, ieškovė mano, kad, remiantis jurisprudencija, objektyvaus ryšio tarp pažeidimo ir sutarties egzistavimas yra nepakankamas, kad Komisija galėtų pažeidimą inkriminuoti bendrovei *Biogaran*. Komisija turėjo įrodyti, kad įmonė suvokė pažeidimo egzistavimą arba kad galėjo pagrįstai jį numatyti. Ieškovės teigimu, Komisija iškraipė faktines aplinkybes ir nesilaikė minėtos jurisprudencijos, kai nusprendė, kad „*Biogaran* galėjo suprasti, jog *Biogaran* sutartis yra susijusi su sutartimi dėl taikaus susitarimo“.

200 Ieškovė priduria, kad net jeigu Komisija galėtų įrodyti, jog sutartys susijusios, o *Biogaran* negalėjo nežinoti apie tokią sąsają, tai nereiškia, kad ieškovei apie tai buvo žinoma ar kad ji negalėjo pagrįstai numatyti taikaus susitarimo turinio. Šiuo aspektu pažymėtina, jog ginčijamame sprendime neįrodyta, kad *Biogaran* žinojo apie galbūt antikonkurencinį taikaus susitarimo tikslą ir esminius to susitarimo aspektus, o tokio žinojimo preziumuoti negalima.

201 Ieškovė pažymi, kad negalėjo žinoti, jog taikus susitarimas gali būti neteisėtas, nes faktinių aplinkybių susiklostymo momentu (2005 m.) nebuvo precedento, kad tokia sutartis dėl taikaus susitarimo gali būti neteisėta. Remdamasi F. Jacobs nuomone ieškovė teigia, kad aktinių aplinkybių susiklostymo momentu niekas negalėjo įsivaizduoti pranešime apie kaltinimus Komisijos pateiktos analizės sistemos.

202 Galiausiai ieškovė teigia, kad tam tikri atsiliepime į ieškinį Komisijos pateikti argumentai, kad tvirtinimas, jog *Biogaran* negalėjo nežinoti apie *Servier* „realų elgesį“, yra nepriimtini.

203 Komisija teigia, kad *Biogaran* galėjo pagrįstai numatyti kitų slaptų veiksmų dalyvių numatomą realų elgesį ir kad buvo pasirengusi prisiimti riziką. Komisija teigia, kad kartelio šalies suvokimas ar žinojimas apie dalyvavimą darant SESV 101 straipsnio pažeidimą negali būti aiškinamas taip pat tuo atveju, kai jos partnerė išstūmimo iš rinkos operacijoje yra jos patronuojančioji bendrovė. Iš tiesų tokiu atveju patronuojamoji bendrovė negali veikti pagal kitą, nei patronuojančiosios bendrovės nustatytą, planą, t. y. šiuo atveju pagal vykdomą plataus masto prieš generinius vaistus nukreiptą strategiją. Tokiomis aplinkybėmis *Biogaran* galėjo pagrįstai numatyti, kad mokėjimas generinių vaistų gamintojui, turinčiam geras sąlygas ateiti į rinką, negalėjo turėti kito tikslo, kaip tik išstumti šį gamintoją iš rinkos. Mokėjimo negalima niekaip kitaip įtikinamai paaiškinti, tik siekiu pateikti *Niche* papildomą paskatą sudaryti sutartį dėl taikaus susitarimo.

204 Komisija taip pat teigia, kad suvokimas apie operacijos neteisėtumą juo labiau akivaizdus dėl to, kad *Servier* teisininkai dalyvavo rengiant *Biogaran* sutartį arba buvo jos adresatai. Be to, 2008 m. *Sandoz AG* bendrovei *Biogaran* pateikti kaltinimai dėl šmeižto patvirtina, kad pastaroji dalyvavo *Servier*

antikonkurencinėje strategijoje. Taip pat aplinkybė, kad 2006 m. *Biogaran* atliko tarpininkės vaidmenį rengiant galbūt antikonkurencinį *Servier* ir *Lupin* taikų susitarimą, patvirtina Komisijos teiginį, kad *Biogaran* suvokė realius *Servier* veiksmus.

205 Galiausiai Komisija remiasi *Niche* ir *Matrix* derybomis dėl *Servier* joms sumokėtų sumų už taikų susitarimą ir teigia, kad *Biogaran* negalėjo nežinoti apie taikaus susitarimo ir *Biogaran* sutarties tuo pat metu siekiamą tikslą. Iš tiesų *Niche* patvirtino, kad mokėjimas buvo dalis 15,7 mln. GBP „total overall compensation“, dėl kurios susiderėjo *Niche* ir *Servier*.

2. Bendrojo Teismo vertinimas

206 Reikia priminti, kokiais lemiamais motyvais ginčijamame sprendime rėmėsi Komisija, kad prieitų prie išvados, jog, viena vertus, *Biogaran* sutartis buvo papildoma paskata, kad *Niche* sudarytų sutartį dėl taikaus susitarimo, kuris galėjo būti kvalifikuotas kaip konkurencijos ribojimas dėl tikslo (ginčijamo sprendimo 1369 ir 3011 konstatuojamosios dalys), ir, kita vertus, jog *Biogaran* galėjo būti solidariai su *Servier* atsakinga už visą pažeidimo laikotarpį (ginčijamo sprendimo 3006, 3012 ir 3145 konstatuojamosios dalys).

207 Komisija nusprendė, kad *Biogaran* įmonei *Niche* sumokėta suma už produktų bylų pirkimą yra papildoma paskata įmonei *Niche*, prisidedanti prie *Niche* išstūmimo iš perindoprilio rinkos. Pasak Komisijos, *Niche* įsipareigojimas neiti į perindoprilio rinką tapo įmanomas suteikus paskatą, kuri įgijo, viena vertus, *Servier* mokėjimo pagal taikų susitarimą su *Niche* ir, kita vertus, papildomo tiesioginio *Biogaran*, kuri yra *Servier* patronuojamoji įmonė, mokėjimo pagal *Biogaran* susitarimą, formą.

208 Ieškovė ginčija tokį vertinimą. Ji teigia, kad Komisija nesilaikė asmeninės atsakomybės principo, kai jai priskyrė atsakomybę už jos patronuojančiosios bendrovės sudarytą sutartį. Ji teigia, kad sutartis *Biogaran* nėra SESV 101 straipsnio pažeidimas ir kad ji nežinojo nei apie savo patronuojančiosios bendrovės veiksmus, nei apie tai, kad jos patronuojančiosios bendrovės ir *Niche* sudarytas taikus susitarimas yra pažeidimas.

209 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, ginčijamame sprendime Komisija įmonei *Biogaran* neinkriminavo veiksmų, kuriais kaltino jos patronuojančiąją bendrovę. Ginčijamo sprendimo 1349 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, kad *Servier* suteikė įmonei *Niche* papildomą paskatą, sudarydama *Biogaran* susitarimą. To sprendimo 3011 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymėjo, kad nors nebuvo būtina įrodyti, jog *Biogaran* žinojo, jog sutartis dėl taikaus susitarimo prieštarauja konkurencijai, yra daug duomenų, kad *Biogaran* galėjo suvokti, jog *Biogaran* sutartis susijusi su taikiu susitarimu ir kad šiuo susitarimu *Biogaran* tiesiogiai dalyvavo darant pažeidimą. Kaip pažymi Komisija atsiliepime į ieškinį, ji net negalvojo įmonei *Biogaran* inkriminuoti veiksmų, kuriais kaltinama jos patronuojančioji bendrovė.

210 Ginčijamo sprendimo 3007 konstatuojamojoje dalyje Komisija iš tiesų nurodė, kad *Servier* priklausė 100 % jos patronuojamosios įmonės sutarties pasirašymo momentu, todėl jos sudarė vieną įmonę su patronuojamąja bendrove. Komisija taip pat nustatė, kad *Biogaran* atsakomybė yra solidari, nes *Biogaran* sutartis ir taikus susitarimas buvo „sudaryti tų pačių įmonių“, t. y. viena pusė – *Servier* grupė ir kita pusė – *Niche* ir *Unichem* (ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamoji dalis ir 1898 išnaša).

211 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas konstatuoja, kad Sąjungos teismas iki šiol nėra priėmęs sprendimo dėl klausimo, kokiomis sąlygomis Komisija gali nustatyti patronuojamosios bendrovės solidariąją atsakomybę, kaip yra šioje byloje, kai ta patronuojamoji bendrovė tiesiogiai dalyvavo jos patronuojančiajai bendrovei darant pažeidimą.

212 Remiantis suformuota jurisprudencija, įmonės sąvoka apima visus subjektus, vykdančius ūkinę veiklą, nepaisant jų teisinio statuso ir finansavimo būdo. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, viena vertus, kad įmonės sąvoka šiomis aplinkybėmis turi būti suprantama kaip reiškianti ekonominį vienetą, net jeigu teisiniu požiūriu šį ekonominį vienetą sudaro keli fiziniai ar juridiniai asmenys, ir, kita vertus, kad kai toks ekonominis vienetas pažeidžia konkurencijos taisykles, jis pagal asmeninės atsakomybės principą turi atsakyti už šį pažeidimą (žr. 2011 m. sausio 20 d. Sprendimo *General Química ir kt. / Komisija*, C-90/09 P, EU:C:2011:21, 34–36 punktai ir nurodyta jurisprudencija).

213 Konkrečiai tuo atveju, kai patronuojančiajai bendrovei priklauso 100 % konkurencijos teisės pažeidimą padariusios patronuojamosios bendrovės kapitalo, egzistuoja nuginčijama prezumpcija, kad ta patronuojančioji bendrovė realiai daro lemiamą įtaką patronuojamosios bendrovės veiksmams (2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Akzo Nobel ir kt. / Komisija*, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 60 punktas). Taigi Komisijai pakanka įrodyti, kad visas patronuojamosios bendrovės kapitalas priklauso patronuojančiajai bendrovei, kad ji galėtų preziumuoti, jog ši bendrovė daro lemiamą įtaką patronuojamosios bendrovės komercijos politikai (2011 m. kovo 29 d. Sprendimo *ArcelorMittal Luxembourg / Komisija* ir *Komisija / ArcelorMittal Luxembourg ir kt.*, C-201/09 P ir C-216/09 P, EU:C:2011:190, 98 punktas).

214 Šis atvejis yra būtent toks. *Biogaran* sutarties sudarymo momentu *Biogaran* buvo 100 % *Servier* priklausanti patronuojamoji bendrovė, todėl iš šio konstatavimo išplaukianti prezumpcija nebuvo paneigta (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Akzo Nobel ir kt. / Komisija*, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 60–65 punktus). Iš tiesų reikia pažymėti, kad *Biogaran* neįrodė, jog nepriklausomai nuo *Servier* nustato savo komercijos politiką. Aptarti įrodymai dėl neatsiejamo dviejų sutarčių ryšio patvirtina lemiamą *Servier* įtaką *Biogaran* veiksmams ir realų naudojimąsi šiomis galiomis. Siekdama parodyti, kad *Biogaran* buvo nepriklausoma nuo *Servier*, ieškovė teigia, kad *Biogaran* vadovai niekada nėjo pareigų bendrovėje *Servier*. Vis dėlto šiuo teiginiu negalima paneigti prezumpcijos, kad *Servier* tikrai daro lemiamą įtaką bendrovei *Biogaran* (šiuo klausimu žr. 2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Roca / Komisija*, T-412/10, EU:T:2013:444, 76 punktą). Dėl kitų ieškovės nurodytų aplinkybių, susijusių su tuo, kad rinkoje ji veikė savarankiškai, turėdama nuo *Servier* atskiras patalpas, prekių ženklus ir turtą, be to, veikė kaip generinių vaistų bendrovė, pažymėtina, kad tos aplinkybės liudija tik tai, kad *Biogaran* yra nuo *Servier* atskiras juridinis asmuo, tačiau jomis remiantis negalima paneigti prezumpcijos, kad *Servier* daro lemiamą įtaką įmonei *Biogaran*.

215 Taigi *Biogaran* sutarties ir sutarties dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo sudarymo momentu *Biogaran* buvo *Servier* patronuojamoji bendrovė ir su patronuojančiąja bendrove sudarė vieną ir tą pačią įmonę, kaip tai suprantama konkurencijos teisėje.

216 Dėl tos priežasties Komisija, taikydama sąvoką „įmonė“, pagrįstai galėjo nuspręsti, kad *Servier* ir *Biogaran* buvo solidariai atsakingos už joms inkriminuojamus veiksmus, todėl ir vienos, ir kitos atlikti veiksmai buvo laikomi padarytais vienos ir tos pačios įmonės (šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 20 d. Sprendimo *HFB ir kt. / Komisija*, T-9/99, EU:T:2002:70, 524 ir 525 punktus ir 2007 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Akzo Nobel ir kt. / Komisija*, T-112/05, EU:T:2007:381, 62 punktą; taip pat šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 1974 m. kovo 6 d. Sprendimo *Istituto Chemioterapico Italiano ir Commercial Solvents / Komisija*, 6/73 ir 7/73, EU:C:1974:18, 41 punktą ir 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Metsä-Serla ir kt. / Komisija*, C-294/98 P, EU:C:2000:632, 26–28 punktus).

217 Tos išvados negalima paneigti remiantis aplinkybe, kad šioje byloje Komisijos konstatuotą SESV 101 straipsnio pažeidimą iš dalies lėmė patronuojančiosios bendrovės elgesys ir iš dalies – jos patronuojamosios bendrovės elgesys, nors dažniausiai Sąjungos teismo nagrinėjamais patronuojančiosios ir patronuojamosios bendrovių solidariosios atsakomybės atvejais pažeidimą lemia tik patronuojamosios bendrovės elgesys.

218 Iš tiesų, jei patronuojančiajai bendrovei galima priskirti atsakomybę už jos patronuojamosios bendrovės padarytą pažeidimą ir dėl tos priežasties abi šias bendroves pripažinti solidariai atsakingomis už įmonės, kurią jos sudaro, padarytą pažeidimą nepažeidžiant asmeninės atsakomybės principo, tas pats *a fortiori* taikytina tuo atveju, kai ekonominio vieneto, kurį sudaro patronuojančioji ir patronuojamoji bendrovės, padarytą pažeidimą lemia šių dviejų bendrovių veiksmų visuma.

219 Kaip teisingai pažymi Komisija, ginčijamas sprendimas galėjo būti adresuotas *Servier* už *Biogaran* padarytą pažeidimą kaip bendrai atsakingai, net jeigu nėra jokių įrodymų, kad *Servier* susijusi su pažeidimu. Ginčijamas sprendimas juo labiau galėjo būti skirtas *Servier* kaip patronuojančiajai bendrovei ir jos patronuojamajai bendrovei, kurios yra solidariai atsakingos, nes abi bendrovės tiesiogiai dalyvavo darant pažeidimą.

220 Taigi Komisija pagrįstai nusprendė, kad *Biogaran* sutartis ir sutartis dėl taikaus *Servier* ir *Niche* susitarimo buvo sudarytos tų pačių įmonių, t. y. viena pusė – *Servier* grupė ir kita pusė – įmonė *Niche*, ir kad SESV 101 straipsnio pažeidimas turi būti inkriminuotas *Servier* grupei, o tai pagrindė *Servier*, kaip patronuojančiosios bendrovės, ir jos patronuojamosios bendrovės *Biogaran*, kurios atitinkami veiksmai sudarė padarytą pažeidimą, solidariąją atsakomybę. Tokią išvadą galima daryti dar ir dėl to, kad abiejų bendrovių veiksmai buvo glaudžiai susiję dėl Komisijos įrodytų neatsiejamų *Biogaran* sutarties ir sutarties dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo ryšių.

221 *Biogaran* veltui tvirtina, kad neturėtų būti laikoma solidariai atsakinga už pažeidimą dėl to, kad nežinojo apie patronuojančiosios bendrovės veiksmus.

222 Pirma, šis kaltinimas grindžiamas klaidingu teiginiu, kad *Biogaran* buvo inkriminuota atsakomybė už pažeidimą, kurį padarė jos patronuojančioji bendrovė. Tačiau, kaip ką tik minėta, šis teiginys neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindimo.

223 Antra, reikia priminti, kad patronuojančiosios bendrovės daroma lemiama įtaka jai 100 % priklausančiai patronuojamajai bendrovei leidžia preziumuoti, kad patronuojamosios bendrovės veiksmai atliekami patronuojančiosios bendrovės vardu ir sąskaita, kitaip tariant, įmonės, kurią jos sudaro, vardu. Kadangi, kaip galima teigti remiantis atsakymu į ankstesnį pagrindą, Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Biogaran* nesiekė realaus komercinio tikslo sudarydama *Biogaran* sutartį ir neįgyvendino savarankiškos strategijos nekontroliuojama patronuojančiosios bendrovės, Komisija pagrįstai nusprendė, kad *Biogaran* sutartis, kaip papildoma paskata *Niche* sutikti su taikiu susitarimu, buvo viena iš pažeidimo, kurį darant *Biogaran* tiesiogiai dalyvavo, sudedamųjų dalių, nesant reikalo įrodyti, kad *Biogaran* žinojo apie *Servier* veiksmus ar bendrą planą arba pažeidimo savybes.

224 Beje, ieškovė klaidingai remiasi 2003 m. spalio 2 d. Sprendimu *Aristrain / Komisija* (C-196/99 P, EU:C:2003:529, 99 punktas). Iš tiesų toje byloje kalbama ne apie patronuojančiosios bendrovės ir jai 100 % priklausančios patronuojamosios įmonės santykius, o apie tam pačiam asmeniui ar tai pačiai šeimai priklausantį dviejų skirtingų komercinių bendrovių įstatinį kapitalą, t. y. apie aplinkybę, kurios, Sąjungos teismo sprendimu, savaime nepakako įrodyti, kad šios dvi bendrovės sudaro ekonominį vienetą, kurio egzistavimas, remiantis Sąjungos konkurencijos teise, lemia tai, jog ir vienos, ir kitos bendrovės veiksmai gali būti inkriminuojami tam ekonominiam vienetui. Nuorodos į 2008 m. liepos 8 d. Sprendimą *AC-Treuhand / Komisija* (T-99/04, EU:T:2008:256), 2011 m. lapkričio 30 d. Sprendimą *Quinn Barlo ir kt. / Komisija* (T-208/06, EU:T:2011:701) ir 2014 m. spalio 10 d. Sprendimą *Soliver / Komisija* (T-68/09, EU:T:2014:867) taip pat neturi reikšmės, nes jos nesusijusios su patronuojančiosios ir patronuojamosios įmonių santykiais ir su ekonominiu vienetu.

225 Trečia, jeigu, kaip teigia ieškovė, Komisija turėjo įrodyti, kad patronuojamoji bendrovė žinojo apie patronuojančiosios bendrovės veiksmus, kad pažeidimą inkriminuotų grupei, tai padarytų įtaką ekonominio vieneto sąvokai. Kiekvienos pažeidimo, padaryto vienos ar kitos iš šių dviejų bendrovių veiksmais, sudedamosios dalies atveju reikėtų įrodyti, kad patronuojamoji bendrovė žinojo apie patronuojančiosios bendrovės siekiamus tikslus, nors pačioje įmonės sąvokoje, kaip ji suprantama

pagal Sąjungos konkurencijos teisę, darant patronuojančiosios įmonės lemiamos įtakos jai 100 % priklausančiai patronuojamajai įmonei prezumpciją, įtvirtinta, kad patronuojamoji bendrovė veikia vadovaujama ir kontroliuojama patronuojančiosios bendrovės ir laikydamasi pastarosios siekiamų tikslų. Kaip nusprendė Teisingumo Teismas, sąlyga, kad būtų galima visoms įmonės sudedamosioms dalims inkriminuoti įvairius pažeidimus, sudarančius kartelio visumą, yra tenkinama, nes kiekviena įmonės sudedamoji dalis prisidėjo prie jo įgyvendinimo, net jeigu tai darė vykdydama nurodymus arba jos vaidmuo tebuvo pagalbinis ar pasyvus (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Duravit ir kt. / Komisija*, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 117–126 punktus ir 2008 m. liepos 8 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, T-99/04, EU:T:2008:256, 133 punktą).

226 Jeigu ieškovės teiginiui būtų pritarta, konkurencijos teisės pažeidimų konstatavimas bendrovių grupėse taptų sudėtingesnis, o taikant prezumpciją, kad patronuojančioji bendrovė kontroliuoja jai 100 % priklausančią patronuojamąją bendrovę, siekiama išvengti, kad pažeidimai nebūtų inkriminuojami tik už juos tiesiogiai atsakingoms patronuojamosioms bendrovėms ir kad už juos neliktų nenubausta visa grupė. Iš tiesų patronuojančiajai bendrovei pakaktų tik paskirstyti pažeidimą sau ir savo patronuojamajai bendrovei ir teigti, kad patronuojamoji bendrovė nežinojo apie patronuojančiosios bendrovės veiksmus, kad ta pažeidimo dalis, kuri susijusi su tiesioginiu patronuojamosios bendrovės dalyvavimu darant pažeidimą, būtų inkriminuota tik patronuojamajai bendrovei. Taip sumažėtų kovos su antikonkurencine praktika veiksmingumas, kurio nebūtų galima pagrįsti asmeninės atsakomybės už pažeidimus principo laikymusi.

227 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog ieškovės argumentas, kad Komisija, pažeisdama asmeninės atsakomybės principą, klaidingai jai inkriminavo atsakomybę už jos patronuojančiosios bendrovės veiksmus, nepagrįstas nei faktinėmis, nei teisinėmis aplinkybėmis. Komisija bendrovei *Biogaran* ne tik neinkriminavo pažeidimo, kuriuo kaltino jos patronuojančiąją bendrovę, nes pažeidimas inkriminuotas tik *Servier* grupei, bet ir teisingai nusprendė, kad nereikia įrodyti, jog *Biogaran* žinojo apie patronuojančiosios bendrovės veiksmus.

228 Priešingai, nei teigė ieškovė per teismo posėdį grįsdama tuo tikslu pateiktą pagrindą dėl ginčijamo sprendimo motyvų nepakankamumo ir motyvų prieštaringumo, tame sprendime jos nurodytų trūkumų nėra. Remiantis ginčijamu sprendimu, konkrečiai jo 1349, 3007 ir 3011 konstatuojamosiomis dalimis, galima nedviprasmiškai teigti, jog Komisija nusprendė, kad už pažeidimą atsakingas subjektas yra įmonė, kaip ji suprantama pagal SESV 101 straipsnį ir kurią sudaro *Servier* ir jos 100 % valdoma patronuojamoji įmonė *Biogaran*, ir kad nereikia įrodyti, jog *Biogaran* žinojo apie taikaus susitarimo prieštaravimą konkurencijai, kad atsakomybę už pažeidimą būtų galima inkriminuoti „įmonei“. Nors Komisija, kaip pažymėjo *Biogaran* per teismo posėdį, iš tikrųjų rašytiniuose dokumentuose nurodė, kad galima preziumuoti, jog *Biogaran* žinojo apie *Servier* veiksmus, ir kad tokią analizę galima ginčyti tiek, kiek negalima preziumuoti, jog patronuojamoji bendrovė iš principo žino apie patronuojančiosios bendrovės veiksmus, toks motyvas nepateiktas ginčijamame sprendime, kuriame tik nuspręsta, kad galima preziumuoti, jog *Biogaran*, 100 % *Servier* priklausanti patronuojamoji bendrovė, veikė su *Servier* įtaka ir jai kontroliuojant, ir konstatuota, kad duomenys atskleidžia, jog *Biogaran* tiesiogiai dalyvavo aptariamam vienam ekonominiam vienetui darant pažeidimą.

229 Siekiant išsamumo reikia pažymėti, kad net jeigu Komisija būtų privalėjusi įrodyti, kad *Biogaran* žinojo apie *Servier* veiksmus ir apie tai, kad sutartimi dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo daromas pažeidimas, remiantis bylos dokumentais galima teigti, kad šį įrodymą Komisija teisiškai pagrindė.

230 Visų pirma reikia priminti, kad įmonė galėjo tiesiogiai dalyvauti darant tik dalį vieną ir tęstinį pažeidimą sudarančių antikonkurencinių veiksmų, tačiau žinojo apie visus kitus numatytus ar kitų kartelio dalyvių įgyvendintus neteisėtus veiksmus siekiant tų pačių tikslų, arba pagrįstai galėjo juos numatyti ir būti pasirengusi prisiimti riziką. Tokiu atveju Komisija taip pat turi teisę priskirti šiai įmonei atsakomybę už visus tokį pažeidimą sudarančius antikonkurencinius veiksmus, todėl ir už visą pažeidimą (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija* ir *Komisija /*

Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 158 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Duravit ir kt. / Komisija*, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 119 punktą).

231 Vis dėlto, jei įmonė tiesiogiai dalyvavo atliekant vieną tęstinį pažeidimą sudarantį vieną ar kelis antikonkurencinius veiksmus, bet neįrodyta, kad savo elgesiu ji ketino prisidėti prie visų bendrų kitų kartelio dalyvių siekiamų tikslų ir kad žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą neteisėtą elgesį arba pagrįstai galėjo jį numatyti, taip pat buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką, Komisija turi teisę priskirti jai atsakomybę tik už tuos veiksmus, kuriuos darant ji tiesiogiai dalyvavo, ir už kitų dalyvių numatytus ar įgyvendintus veiksmus siekiant tų pačių tikslų, kurių ji siekė ir dėl kurių buvo įrodyta, kad ji žinojo apie juos arba pagrįstai galėjo numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką (žr. 2015 m. birželio 24 d. Sprendimo *Fresh Del Monte Produce / Komisija* ir *Komisija / Fresh Del Monte Produce*, C-293/13 P ir C-294/13 P, EU:C:2015:416, 159 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Duravit ir kt. / Komisija*, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 120 punktą).

232 Šioje byloje Komisija įrodė, kad *Biogaran* žinojo apie tai, kad *Biogaran* sutartimi siekta prisidėti prie tikslo išstumti *Niche* iš rinkos įgyvendinimo. Ginčijamo sprendimo 1351 konstatuojamojoje dalyje nurodytais surinktais įrodymais dėl *Biogaran* sutarties skatinamojo pobūdžio, kurių *Biogaran* negalėjo pagrįstai paneigti dėstydama pagrindą dėl faktinių aplinkybių iškraipymo, Komisija, taip pat pabrėždama, kad *Biogaran*, 100 % *Servier* priklausanti patronuojamoji bendrovė, negalėjo veikti savarankiškai, įrodė, kad *Biogaran* sutartis negalėjo būti analizuojama kaip papildoma paskata įmonei *Niche*, t. y. paskata, apie kurios pobūdį *Biogaran* negalėjo nežinoti.

233 Kaip galima teigti išnagrinėjus pagrindą dėl faktinių aplinkybių iškraipymo, *Biogaran* nepateikė jokio įtikinamo paaiškinimo, pagrindžiančio šios sutarties sudarymą kartu su sutartimi dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo. Ji taip pat negali pagrįstai teigti, kad nežinojo, jog šiomis sutartimis daromas pažeidimas. Iš tiesų tikslas neįsileisti *Niche* į rinką, kuris pasiektas už didelius mokėjimus derybininkams dėl šių sutarčių, buvo akivaizdžiai ribojamasis.

234 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šį pagrindą reikia atmesti, nesant reikalo atsižvelgti į Komisijos atsiliepime į ieškinį pateiktus argumentus dėl faktinių aplinkybių po *Biogaran* sutarties pasirašymo.

C. Dėl pagrindo, kad Komisija padarė teisės klaidą, kai skyrė baudą Biogaran

1. Šalių argumentai

a) Dėl bylos naujumo, neapibrėžtumo ir sudėtingumo

235 Remdamasi Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 7 straipsnyje ir Pagrindinių teisių chartijos 49 straipsnyje įtvirtintu nusikalstamos veikos ir bausmės teisėtumo principu ieškovė teigia, kad sankcijas Komisija gali skirti tik už veiksmus, kurie apibrėžti kaip pažeidimas faktinių aplinkybių susiklostymo momentu. Ji taip pat priduria, kad, remiantis Komisijos sprendimų praktika, bauda negali būti skirta, kai konstatuoti pažeidimai yra santykinai nauji ir kai faktinių aplinkybių susiklostymo momentu nebuvo precedento, aiškiai nurodančio, kad tam tikri veiksmai yra pažeidimas, arba kai kalbama apie naujus metodus, kiek tai susiję su nustatytais principais.

236 Beje, ieškovė teigia, kad Komisija negalėjo skirti baudos už veiksmus, kurių kvalifikavimas faktinių aplinkybių susiklostymo momentu nebuvo akivaizdus. Iš tiesų ginčijamas sprendimas grindžiamas naujoviška ir neapibrėžta sutarties dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo kritika. Ieškovė teigia, kad faktinių aplinkybių susiklostymo momentu nebuvo precedento ir kad dėl tos priežasties *Biogaran* negalėjo įtarti, kad tokia sutartis dėl taikaus susitarimo gali būti kvalifikuota kaip neteisėta.

237 Komisija pažymi, kad SESV 101 straipsnyje nurodytų pažeidimu apibūdinimas pažodžiui reiškia, kad aptariami veiksmai, t. y. konkurento išstūmimas iš rinkos mainais už perduotą turtą, yra antikonkurenciniai. Komisija daro nuorodas į reikšmingus ginčijamo sprendimo skirsnius ir tvirtina, kad sutarčių sudarymo momentu buvo neginčytina, kad veiksmai, kuriais siekiama išstumti konkurentus iš rinkos, tikriausiai bus vertinami kaip antikonkurenciniai (ginčijamo sprendimo 3092 konstatuojamoji dalis).

238 Komisija teigia, kad faktinių aplinkybių susiklostymo momentu įmonėje *Servier* vykusios diskusijos dėl taikaus susitarimo suderinamumo su konkurencijos teise aiškiai rodo, kad buvo žinoma apie galimą sutarčių prieštaravimą konkurencijos taisyklėms.

239 Galiausiai dėl aplinkybės, kad sutarčių šalių teisės tarnybos neidentifikavo pažeidimo pavojaus, negalima įmonės atleisti nuo baudos, nes ji negalėjo nežinoti apie tokio elgesio prieštaravimo konkurencijos taisyklėms.

b) Dėl baudos neproporcingumo

240 Ieškovė teigia, kad bet kuriuo atveju baudos dydis akivaizdžiai neproporcingas atsižvelgiant į menką *Biogaran* vaidmenį vykdant įtariamą pažeidimą. Remdamasi jurisprudencija ji pažymi, kad į tai, jog įmonė dalyvavo ne visuose kartelį sudarančiuose veiksmuose arba jos atliekamas vaidmuo veiksmuose, kuriuos darant ji dalyvavo, buvo menkas, turi būti atsižvelgta vertinant pažeidimo sunkumą ir, jei reikia, nustatant baudos dydį.

241 Skirdama baudą ir neatsižvelgdama į ribotą *Biogaran* indėlį į įtariamą pažeidimą Komisija akivaizdžiai pažeidė proporcingumo ir vienodo požiūrio principus. Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, baudos griežtumas prieštarautų vienodo požiūrio principui, pagal kurį reikalaujama panašių situacijų nevertinti skirtingai, o skirtingų situacijų – vienodai, nebent toks vertinimas objektyviai pagrįstas.

242 Taigi įmonei *Biogaran* solidariai skirdama visą jos patronuojančiajai bendrovei nustatytą baudą, nors objektyvios aplinkybės, apibūdinančios abiejų įmonių dalyvavimą, buvo nevienodos, Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą. Iš tiesų, nors *Servier* nubausta už antikonkurencinį elgesį, Komisija nubaudė *Biogaran* už veiksmą, kuriuo konkurencija neribojama savaime. Be to, net jeigu *Biogaran* sutartis siejama su, kaip įtariama, konkurencijai prieštaraujančia sutartimi dėl taikaus susitarimo, Komisijos kritikuojamo įmonei *Niche* perleisto turto vertė siekia iš viso 13,8 mln. GBP, nors *Biogaran* prie jų prisidėjo tik 2,5 mln. GBP.

243 Beje, ieškovė pažymi, kad už netiesioginį dalyvavimą, kaip įtariama, antikonkurencinėje sutartyje jai skirtos baudos dydis yra toks neproporcingas, kad gerokai viršija bendrą susumuotą piniginių sankcijų, skirtų kitoms penkioms generinių vaistų bendrovėms, kurios, be kita ko, tiesiogiai dalyvavo ginčijamose sutartyse dėl taikaus susitarimo, dydį (t. y. 96,6 mln. eurų).

244 Galiausiai sprendime padaryta teisės klaida, nes jame *Biogaran* priskirta jos patronuojančiosios bendrovės pardavimų vertė (476 mln. eurų), nors ji pati nevykdė jokio pardavimo. Taigi ieškovė teigia, kad, remiantis vienodo požiūrio principu, Komisija įmonei *Biogaran* turėjo taikyti tuos pačius argumentus kaip ir kitoms generinių vaistų bendrovėms. Iš tiesų, nors Komisija atsižvelgė į pagal *Biogaran* pasirašytą sutartį perleistą turtą, t. y. 2,5 mln. GBP, *Biogaran* skirtos baudos dydis buvo padalytas iš daugiau kaip 150.

245 Komisija atsikerta, kad *Biogaran* neveikė kaip nepriklausomas ir nuo *Servier* grupės atskiras subjektas. *Biogaran* veikė kaip *Servier* grupės sudedamoji dalis, todėl būtent visa įmonė *Servier* laikoma atsakinga už pažeidimą. Komisija priduria, kad *Biogaran* atliko tokį pat svarbų priežastinį vaidmenį kaip ir jos patronuojančioji bendrovė.

246 Galiausiai Komisija teigia, kad generinių vaistų bendrovių ir *Biogaran* baudų palyginimas neturi reikšmės, nes *Biogaran* šioje byloje veikė kaip dalis tos pačios įmonės kaip ir *Servier*. Ji veikė kaip patentuoto vaisto gamintojas, kuris ketina išsaugoti monopolį, ir buvo kitokioje padėtyje, palyginti su genetinių vaistų bendrovėmis, kurios sutiko neiti į rinką už didelį užmokestį.

c) Dėl maksimalios 10 % baudos ribos

247 Ieškovė teigia, kad Komisija nesilaikė Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies, kai įmonę *Biogaran* nubaudė skirdama solidariai sumokėti 131,5 mln. eurų baudą, t. y. apie 18 % jos bendros apyvartos, už tai, kad tariamai „paskatino“ *Niche* sudaryti sutartį dėl taikaus susitarimo.

248 Remdamasi jurisprudencija Komisija teigia, kad maksimali baudos riba turi būti apskaičiuota atsižvelgiant į visų bendrovių, sudarančių vieną ekonominį subjektą, veikiantį kaip įmonė, kaip ji suprantama pagal SESV 101 straipsnį, apyvartą. Taigi Komisija nepadarė klaidos, atsižvelgdama į *Servier* grupės apyvartą.

249 Galiausiai Komisija teigia, kad *Biogaran* skirtai baudai negalima taikyti generinių vaistų bendrovėms skirtų baudų apskaičiavimo metodo. Iš tiesų *Biogaran* veikė palaikydama patento savininką ir prisidėjo prie mokėjimo generinių vaistų gamintojui, kad paskatintų jį neiti į patronuojančiosios bendrovės rinką, o tai nepalyginama su generinių vaistų gamintojų atliktu vaidmeniu.

2. Bendrojo Teismo vertinimas

a) Dėl bylos naujumo, neapibrėžtumo ir sudėtingumo

250 Jurisprudencijoje nustatyta, kad nusikalstamos veikos ir bausmės teisėtumo principas reikalauja, jog įstatyme būtų aiškiai apibrėžti pažeidimai ir už juos skirtos bausmės. Ši sąlyga įvykdoma, kai teisės subjektas iš atitinkamos nuostatos teksto ir prireikus teismų pateikto šios nuostatos išaiškinimo gali žinoti, dėl kokių veiksmų ar neveikimo kyla jo baudžiamoji atsakomybė (žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 40 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

251 Nusikalstamos veikos ir bausmės teisėtumo principas negali būti aiškinamas kaip draudžiantis laipsnišką baudžiamosios atsakomybės taisyklių aiškinimą, kurį teismas atlieka vienoje ar kitoje byloje pateikdamas išaiškinimą, jeigu tokio išaiškinimo rezultatą vykdant pažeidimą galima protingai numatyti, atsižvelgiant į tuo metu teismų praktikoje dėl aptariamos įstatymo nuostatos pateikiamą išaiškinimą (žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 41 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

252 Numatomumo sąvokos reikšmė daug priklauso nuo nagrinėjamos nuostatos teksto turinio, nuo ja reglamentuojamos srities ir nuo jos adresatų skaičiaus ir jų statuso. Galimybė numatyti teisės akto rezultatą neprieštarauja tam, kad atitinkamas asmuo gali būti priverstas pasinaudoti specialistų patarimais, siekdamas konkretaus atvejo aplinkybėmis tinkamai įvertinti pasekmes, kurių gali atsirasti dėl tam tikro akto. Tai visų pirma pasakytina apie profesinę veiklą vykdančius asmenis, kurie įpratę elgtis labai apdairiai, kai tą veiklą vykdo. Iš jų taip pat galima tikėtis, kad jie ypač rūpestingai vertina savo veiklos riziką (žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 42 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

253 Reikia pridurti, kad naudotis specialistų patarimais juo labiau reikia tais atvejais, kai, kaip ir šioje byloje, reikia parengti ir surašyti licencijos sutartį, kuri sudaroma sprendžiant ginčą taikiai.

254 Tokiomis aplinkybėmis, net jeigu tuo momentu, kai ginčijamame sprendime konstatuotas pažeidimas, Sąjungos teismai dar negalėjo priimti sprendimų konkrečiai dėl tokio tipo sutarčių dėl taikaus susitarimo ir dėl licencijos, kurias sudarė *Servier*, *Niche* ir *Biogaran*, pastaroji, jei reikia, pasitarusi su specialistais, turėjo numatyti, kad įmonės elgesys, prie kurio ji prisidėjo *Biogaran* sutartimi, gali būti pripažintas nesuderinamu su Sąjungos teisės konkurencijos taisyklėmis, be kita ko, atsižvelgdama į tai, kaip plačiai Teisingumo Teismo jurisprudencijoje aiškinamos sąvokos „sutartis“ ir „suderinti veiksmai“ (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 43 punktą).

255 Konkrečiai kalbant, *Biogaran* galėjo įtarti, kad dėl to, jog jos patronuojančioji bendrovė įmonei *Niche* nustatė nepardavinėjimo ir neginčijimo išlygas, kurios savaime riboja konkurenciją, panaikinamas bet koks tokių išlygų įtraukimo į sutartį dėl taikaus susitarimo patentų srityje teisėtumas. Tokių išlygų įtraukimas iš tikrųjų nebegrindžiamas tuo, kad sutarčių šalys pripažįsta patento galiojimą, ir taip atskleidžia, kad patentas naudojamas neįprastai, nesant ryšio su jo konkrečiu dalyku (šios dienos Sprendimas *Servier ir kt. / Komisija*, T-691/14). Beje, ieškovė taip pat galėjo įtarti, kad papildomos paskatos įmonei *Niche* suteikimas sudarant *Biogaran* sutartį gali sustiprinti jos patronuojančiosios bendrovės sudarytos sutarties ribojamąjį poveikį. Todėl ieškovė galėjo pagrįstai numatyti, kad jos veiksmams taikomas draudimas, nustatytas SESV 101 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 22 d. Sprendimo *AC-Treuhand / Komisija*, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 46 punktą ir 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lundbeck / Komisija*, T-472/13, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, EU:T:2016:449, 764 punktą).

256 Siekiant išsamumo reikia pažymėti, kad gerokai anksčiau, nei buvo sudarytos abi sutartys, jurisprudencijoje buvo nuspręsta dėl galimybės konkurencijos teisę taikyti srityse, kuriose susiduriama su intelektinės nuosavybės teisėmis (šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Xellia Pharmaceuticals ir Alpharma / Komisija*, T-471/13, nepaskelbtas Rink., dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, EU:T:2016:460, 314 ir 315 punktus).

257 Taigi dar 1974 m. Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors SESV 101 straipsnis neturėjo įtakos valstybės narės teisės aktais dėl intelektinės nuosavybės suteiktų teisių egzistavimui, tų teisių egzistavimo sąlygoms vis dėlto galėjo būti taikomi tame straipsnyje nustatyti draudimai, o tai galėjo būti visais atvejais, kai naudojimasis tokia teise pasirodydavo esąs kartelio dalykas, priemonė ar pasekmė (1974 m. spalio 31 d. Sprendimo *Centrafarm ir de Peijper*, 15/74, EU:C:1974:114, 39 ir 40 punktai).

258 Vėliau, jau priėmus 1988 m. rugsėjo 27 d. Sprendimą *Bayer ir Maschinenfabrik Hennecke* (65/86, EU:C:1988:448), tapo aišku, kad taikūs ginčų sprendimai dėl patentų gali būti laikomi susitarimais, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį.

259 Beje, reikia pažymėti, kad ginčijamomis sutartimis *Niche*, *Servier* ir *Biogaran* iš tikrųjų nusprendė sudaryti sutartis dėl išstūmimo iš rinkos (šios dienos Sprendimas *Servier ir kt. / Komisija*, T-691/14). Tačiau, nors iš tikrųjų tik vėliau už ginčijamų sutarčių sudarymą priimtame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad sutartys dėl išstūmimo iš rinkos, pagal kurias liekantieji išmoka kompensacijas pasitraukiantiesiems, yra konkurencijos ribojimas dėl tikslo, jis vis dėlto pažymėjo, kad tokiomis sutartimis „aiškiai“ pažeidžiama Sutarties nuostatoms, susijusioms su konkurencija, būdinga idėja, kad visi ūkio subjektai turi savarankiškai apibrėžti rinkoje vykdomą politiką (2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Beef Industry Development Society ir Barry Brothers*, C-209/07, EU:C:2008:643, 8 ir 32–34 punktai). Taigi sudarydama tokią sutartį, kokia yra *Biogaran* sutartis, ieškovė negalėjo nežinoti, kad jos elgesys antikonkurencinis.

260 Tiesa, nors dėl to, kad *Niche* ir *Servier* sutartis sudaryta taikaus susitarimo dėl patento forma, o *Biogaran* sutartis pateikiama kaip licencijos ir tiekimo sutartis, nepriklausomas stebėtojas, kaip antai Komisija, galėjo iš karto nepastebėti, kad tomis sutartimis padarytas pažeidimas, to negalima pasakyti apie sutarčių šalis.

261 Atsižvelgus į vis tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, kad nors *Biogaran* neveikė konkurencijos ribojimo paveiktoje perindoprilio rinkoje, ji galėjo pagrįstai numatyti, jog SESV 101 straipsnyje nustatytas draudimas jai yra taikytinas.

262 Šios išvados negalima paneigti kitais ieškovės pateiktais argumentais.

263 Pirma, nors ieškovė remiasi pateikta teisine nuomone, kurios paprašė F. Jacobs, ji nepateikia pakankamai duomenų, kad ja remiantis būtų galima daryti išvadą, jog buvo kilę tikrų abejonių, ar *Biogaran* sutartimi ir sutartimi dėl taikaus *Servier* ir *Niche* susitarimo buvo daromas Sąjungos konkurencijos teisės taisyklių pažeidimas. Iš tiesų, nors F. Jacobs nuomonėje pripažįstama, kad Komisijos analizė yra nauja ir kad tokios „analizės sistemos“ iš tikrųjų Sąjungos teismai niekada nėra taikę, joje teigiama, kad Komisijos doktrina iš principo yra pagrįsta.

264 Beje, šioje teisinėje nuomonėje neginčijama tai, kad SESV 101 straipsnyje pažodžiui pasakyta, jog nagrinėjami veiksmai, t. y. konkurento išstūmimas, yra nesuderinami su konkurencijos teise. Beje, ginčijamo sprendimo 597 konstatuojamojoje dalyje Komisija teisingai pažymėjo, kad ginčijamų sutarčių suderinamumo su konkurencijos teise klausimas įmonei *Servier* sukėlė neaiškumų.

265 Antra, argumentui dėl egzistuojančios Komisijos praktikos neskirti baudų arba skirti tik simbolines baudas, kai ji nagrinėja sudėtingus teisės klausimus, kurie niekada nebuvo sprendžiami Sąjungos teismuose, negalima pritarti. Iš tiesų, nepaisant tam tikrų šioje byloje iškeltų klausimų naujumo, *Biogaran* negalėjo šiuo atveju nežinoti, jog *Servier* strateginis planas yra antikonkurencinis (šio sprendimo 229–234 punktai) ir jog dėl to, kad ji 100 % priklausė *Servier*, jos, kaip patronuojamosios bendrovės, veiksmai galėjo būti inkriminuoti įmonei, kurią sudaro *Servier* ir jos patronuojamoji bendrovė. Tripliko 80 punkte Komisija taip pat teisingai pažymi, kad sprendimo ilgumas ir administracinės procedūros trukmė iš tikrųjų atskleidžia faktinių aplinkybių sudėtingumą, tačiau tai nelaikoma pažeidimo neapibrėžtumo įrodymu.

266 Bet kuriuo atveju, remiantis jurisprudencija, Komisija turi diskreciją nustatyti baudų dydį, kad įmonių veiksmus nukreiptų konkurencijos taisyklių laikymosi linkme. Tai, kad Komisija praeityje taikė tam tikro dydžio baudas už tam tikrus pažeidimus, t. y. simbolines naudas už naujus pažeidimus, negali atimti iš jos galimybės padidinti tokias baudas laikantis Reglamente Nr. 1/2003 nustatytų ribų, jei tai būtina Sąjungos konkurencijos politikos įgyvendinimui užtikrinti. Veiksmingam Sąjungos konkurencijos taisyklių taikymui reikia, kad Komisija bet kuriuo metu galėtų pritaikyti baudų dydį prie šios politikos poreikių (žr. 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lundbeck / Komisija*, T-472/13, dėl kurio pateiktas apeliacinis skundas, EU:T:2016:449, 773 punktą).

267 Trečia, ieškovė negali remtis aplinkybe, kad jos teisiniai konsultantai jos elgesį, kuriuo grindžiamas pažeidimo konstatavimas, kvalifikavo teisiškai klaidingai. Iš tiesų kaltinamos įmonės konsultanto padaryta klaida negali būti priežastis atleisti ją nuo baudos, nes ta įmonė negalėjo nežinoti, kad jos elgesys prieštarauja konkurencijai (šiuo klausimu žr. 2013 m. birželio 18 d. Sprendimo *Schenker & Co. ir kt.*, C-681/11, EU:C:2013:404, 37 punktą).

268 Ketvirta, priešingai, nei teigia ieškovė, *Biogaran* sutarties nuostatas tą sutartį pasirašę asmenys galėjo suprasti tik kaip papildomą konkurencijos ribojimą. Iš tikrųjų, net jeigu ieškovė teigia, kad sutarties išlygos „niekuo dėtos“, ji galėjo suprasti, jog sutartis, atsižvelgiant į tai, kad joje buvo neįprastų nuostatų, palyginti su kitomis licencijos sutartimis, ir į tai, kad joje nebuvo numatyta realaus atlygio už mokėjimą, neturėjo jokio kito tikslo, tik paskatinti potencialų *Servier* konkurentą neiti į perindoprilio rinką, ir dėl tos priežasties buvo konkurencijos teisės pažeidimas.

269 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šį kaltinimą reikia atmesti.

b) Dėl baudos neproporcingumo

270 Reikia pažymėti, kad *Biogaran* pateikta jai solidariai su patronuojančiąja bendrove skirtos baudos, kuri, jos manymu, yra neproporcinga, dydžio kritika grindžiama teiginiais, jog *Biogaran* buvo inkriminuotas patronuojančiosios bendrovės padarytas pažeidimas ir kad už tai ji buvo nubausta kaip nuo *Servier* nepriklausantis juridinis asmuo, nors jos veiksmai nebuvo tokie sunkūs kaip patronuojančiosios bendrovės, o jos dalyvavimas darant pažeidimą buvo ne toks svarbus kaip patronuojančiosios bendrovės.

271 Vis dėlto šie teiginiai, kaip buvo minėta atsakant į ieškinio pirmąjį pagrindą, yra klaidingi.

272 Iš tiesų, kaip teisingai teigia Komisija, *Biogaran* veikė ne kaip nuo *Servier* grupės nepriklausomas atskiras subjektas, o kaip šios grupės sudedamoji dalis ir kontroliuojama patronuojančiosios bendrovės. Nors Komisija konstatavo, jog *Biogaran* tiesiogiai dalyvavo darant pažeidimą, ir nurodė, kad *Biogaran* sutartis turėjo lemiamą reikšmę pasireikšti sutarties dėl *Servier* ir *Niche* taikaus susitarimo ribojamajam poveikiui, ji vis dėlto nepripažino *Biogaran* kalta dėl pažeidimo kaip savarankiško juridinio asmens, nepriklausančio *Servier* grupei. Ginčijama bauda iš tiesų skirta įmonei, kaip ji suprantama pagal SESV 101 straipsnį, kurią sudaro patronuojamoji ir patronuojančioji bendrovės, solidariai atsakingos už pažeidimą ir už jį skirtos baudos sumokėjimą, taigi ja nesiekiama skirti sankcijos už antikonkurencinius veiksmus, kurie gali būti inkriminuoti kiekvienai iš šių dviejų bendrovių kaip skirtingiems juridiniams asmenims.

273 Patronuojančiajai ir patronuojamajai bendrovėms skirtos baudos mokėjimas solidariai, kuriuo grindžiama ginčijamo sprendimo, kurio 7 straipsnio 1 dalies b punkte *Servier* ir *Biogaran* pripažintos solidariai atsakingomis už 131 532 600 eurų sumokėjimą, rezoliucinė dalis, neturi būti aiškinamas taip, kad *Biogaran* priskirta atsakomybė už patronuojančiosios bendrovės padarytą pažeidimą.

274 Iš tiesų reikia priminti, kad baudos mokėjimas solidariai yra tik įmonės sąvokos teisinio galiojimo išraiška, reiškianti subjektą, kurį Komisija gali nubausti už Sąjungos konkurencijos teisės normų pažeidimą (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 57 punktas ir 2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Areva ir kt. / Komisija*, C-247/11 P–C-253/11 P, EU:C:2014:257, 122–124 punktai). Taigi bendrovės gali būti nubaustos solidariai sumokėti baudą, jeigu gali būti laikomos asmeniškai atsakingomis už vienos įmonės, kurią jos sudaro, dalyvavimą darant pažeidimą (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 49 punktas).

275 Be to, nesvarbu, ar bendrovių atsakomybė už dalyvavimą darant pažeidimą yra vienoda, ar skirtinga, nes pažeidimo darymo laikotarpiu jos sudarė vieną įmonę (2011 m. kovo 3 d. *Areva ir kt. / Komisija*, T-117/07–T-121/07, EU:T:2011:69, 206 punktas). Be to, Komisijos galia skirti sankcijas negali būti išplėsta tiek, kad ji nustatytų kokią solidariai skirtos baudos dalį turi sumokėti bendraskoliai, atsižvelgiant į jų vidaus santykius (2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Siemens Österreich ir kt.*, C-231/11 P–C-233/11 P, EU:C:2014:256, 58 punktas ir 2014 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Areva ir kt. / Komisija*, C-247/11 P–C-253/11 P, EU:C:2014:257, 151 punktas). Beje, per teismo posėdį atsakydama į Bendrojo Teismo klausimą *Biogaran* nurodė, kad patronuojančioji bendrovė sumokėjo visą ginčijamo sprendimo 7 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą baudą.

276 Skirdama baudą vienam ekonominiam vienetui, kurį sudaro patronuojančioji bendrovė ir 100 % jos valdoma patronuojamoji bendrovė, ir atsižvelgdama į *Servier* grupės pardavimų vertę Komisija laikėsi Sąjungos teismo suformuotos jurisprudencijos ir nepadarė jokios teisės klaidos (šiuo klausimu žr.

2015 m. kovo 19 d. Sprendimo *Dole Food ir Dole Fresh Fruit Europe / Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 145–148 punktus ir nurodytą jurisprudenciją ir 2014 m. sausio 23 d. Sprendimo *Evonik Degussa ir AlzChem / Komisija*, T-391/09, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:22, 129–135 punktus).

277 Dėl tų pačių priežasčių ieškovė taip pat negali teigti, kad bauda jai buvo skirta pažeidžiant vienodo požiūrio principą.

278 Iš tiesų, kadangi nei *Biogaran*, nei *Servier* nebuvo nubaustos už jų, kaip atskirų juridinių asmenų, veiksmus, pateiktas *Servier* ir *Biogaran* padėties palyginimas neturi reikšmės.

279 Taip pat dėl to, kad *Biogaran* buvo nubausta solidariai sumokėti baudą tik kaip vieno ekonominio vieneto, kurį ji sudaro su *Servier*, sudedamoji dalis, jos padėtis negali būti lyginama su generinių vaistų bendrovių, kurioms skirtas ginčijamas sprendimas, padėtimi. Nors *Servier* grupei skirta bauda grindžiama šios grupės pardavimų verte, toms bendrovėms skirtos baudos negalėjo būti apskaičiuotos remiantis tuo pačiu pagrindu, nes šios bendrovės neveikė rinkoje tuo metu, kad buvo vykdomi joms inkriminuojami veiksmai (šios dienos Sprendimas *Servier ir kt. / Komisija*, T-691/14).

280 Per teismo posėdį *Biogaran* pareikštam kaltinimui, kad *Niche* nebuvo nubausta už sutartį *Biogaran*, nes Komisija neatsižvelgė į 2,5 mln. GBP mokėjimą apskaičiuodama *Niche* skirtą baudą, taip pat negalima pritarti. Iš tikrųjų šis kaltinimas pareikštas, kiek tai susiję su vienodo požiūrio principu, tik per teismo posėdį, todėl yra nepriimtinas, nes nėra jokių jo pateikimo šioje proceso stadijoje pagrindų. Be to, kaip ką tik minėta, *Biogaran*, kuri yra *Servier* patronuojamoji bendrovė, padėtis nėra panaši, palyginti su generinių vaistų bendrovių, kurios, kaip *Niche*, sudarė sutartį su *Servier*, padėtimi. Galiausiai aplinkybė, net jei būtų įrodyta, kad Komisija neskyrė sankcijos bendrovei *Niche*, neatleidžia *Biogaran* nuo prisiimtos atsakomybės už įmonės, kurios narė ji yra, padarytą pažeidimą.

281 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šį kaltinimą reikia atmesti.

c) Dėl maksimalios 10 % baudos ribos

282 Ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį, jai skirdama baudą, kurios dydis viršija 10 % jos metinės apyvartos, ir remdamasi patronuojančiosios bendrovės *Servier* pardavimų verte (t. y. 476 mln. eurų), nors ji pati visai nevykdė pardavimų.

283 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje numatyta riba turi būti skaičiuojama remiantis bendra visų bendrovių, sudarančių vieną ekonominį subjektą, veikiantį kaip įmonė, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnį, apyvartą (žr. 2013 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Eni / Komisija*, C-508/11 P, EU:C:2013:289, 109 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Team Relocations ir kt. / Komisija*, C-444/11 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:464, 172 ir 173 punktus ir nurodytą jurisprudenciją; šiuo klausimu taip pat žr. 2013 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Groupe Gascogne / Komisija*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 56 punktą).

284 Iš tiesų sankcijos proporcingumas turi būti, be kita ko, vertinamas atsižvelgiant į tikslą atgrasyti, kurio siekiama ją skiriant, o atsižvelgti į bendrą apyvartą būtina tam, kad būtų galima atlikti tokį vertinimą, kad būtų atsižvelgta į nagrinėjamos įmonės finansinį pajėgumą (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 20 d. Sprendimo *Toshiba Corporation / Komisija*, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 83 ir 84 punktus).

285 Šioje byloje, remiantis išdėstytais argumentais, galima teigti, kad aptariamą įmonę sudarė ieškovė ir jos patronuojančioji bendrovė *Servier*, o šios dvi bendrovės sudarė vieną ir tą patį ekonominį vienetą (žr. šio sprendimo 206–234 punktus). Todėl remdamasi šio sprendimo 283 punkte primenamais principais

Komisija rėmėsi bendra *Servier* grupės patronuojančiosios bendrovės apyvarta laikotarpiu nuo 2012 m. spalio 1 d. iki 2013 m. rugsėjo 30 d., kiek tai susiję su minėtos 10 % nuo apyvartos ribos taikymu (ginčijamo sprendimo 3144 konstatuojamoji dalis).

286 Kadangi ši apyvarta yra kiek daugiau nei 4 mlrd. eurų, Bendrasis Teismas mano, kad solidariai su patronuojančiąja bendrove ieškovei skirta 131 532 600 eurų bauda akivaizdžiai neviršija šios ribos.

287 Taigi šis kaltinimas ir visas šis pagrindas turi būti atmesti.

288 Remiantis visais išdėstytais argumentais darytina išvada, kad reikia atmesti visą ieškinį, įskaitant, atsižvelgiant į visas šios bylos aplinkybes, reikalavimus, kad Bendrasis Teismas, naudodamasis jam suteikta neribota jurisdikcija, panaikintų baudą ar sumažintų jos dydį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

289 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė bylą pralaimėjo, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (devintoji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš *Biogaran* bylinėjimosi išlaidas.

Gervasoni Madise da Silva Passos

Paskelbtas 2018 m. gruodžio 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

I. Ginčo aplinkybės 1

A. Dėl perindoprilio 1

1. Patentas dėl molekulės 2

2. Antriniai patentai 2

3. Antros kartos perindoprilis 2

B. Dėl ieškovės 3

C. Dėl *Niche* veiklos, susijusios su perindopriliu 3

D. Dėl su perindopriliu susijusių ginčų 3

1. Ginčai EPT 3

2. Ginčai nacionaliniuose teismuose 3

E. Dėl taikių susitarimų 4

1. Dėl „Niche“, „Unichem“, „Matrix“ ir „Servier“ sudarytų sutarčių 4

2. Dėl „Niche“ ir „Biogaran“ sudarytos sutarties 5

F. Dėl sektorinio tyrimo 6

G. Dėl administracinės procedūros ir ginčijamo sprendimo 6

II. Procesas ir šalių reikalavimai 7

III. Dėl priimtinumo 8

A. Dėl trečiojo reikalavimo, kuriame ieškovė prašo leisti jai pasinaudoti visišku ar daliniu ginčijamo sprendimo panaikinimu išnagrinėjus *Servier* pareikštą ieškinį 8

B. Dėl tam tikrų atsiliepimo į ieškinį priedų priimtinumo ir tame atsiliepime pateiktų įrodymų ... 9

1. Šalių argumentai 9

2. Bendrojo Teismo vertinimas 9

IV. Dėl esmės 11

A. Dėl pagrindo, susijusio su faktinių aplinkybių iškraipymu, nes ginčijamame sprendime klaidingai teigiama, kad *Biogaran* sutartis buvo panaudota kaip papildoma paskata motyvuoti *Niche* sudaryti taikų susitarimą su *Servier* 11

1. Šalių argumentai 11

a) Dėl vertinimo klaidos analizuojant „Biogaran“ sutarties ir sutarties dėl taikaus susitarimo ryšį 11

1) Dėl derybų dėl sutarčių chronologijos 11

2) Dėl sutarties dėl taikaus susitarimo ir „Biogaran“ sutarties teisinio ryšio 12

3) Dėl ketinimo paskatinti „Niche“ 13

b) Dėl atsižvelgimo į ieškovės komercinį suinteresuotumą sudaryti „Biogaran“ sutartį . 14

1) Dėl produkto A 14

2) Dėl produkto B 15

3) Dėl produkto C 16

2. Bendrojo Teismo vertinimas 16

a) Pirminės pastabos 16

b) Dėl paskatos pagal „Biogaran“ sutartį egzistavimo 18

B. Dėl pagrindo, susijusio su padarytomis teisės klaidomis dėl to, kad ginčijamame sprendime neįrodytas *Biogaran* dalyvavimas darant kokį nors konkurencijos teisės pažeidimą 25

1. Šalių argumentai 25

a) Dėl „Biogaran“ sutarties laikymo pažeidimu 25

b) Dėl atsakomybės už patronuojančiosios bendrovės veiksmų inkriminavimą patronuojamajai bendrovei 26

c) Dėl klausimo, ar „Biogaran“ žinojo apie neteisėtą „Servier“ elgesį 27

2. Bendrojo Teismo vertinimas 28

C. Dėl pagrindo, kad Komisija padarė teisės klaidą, kai skyrė baudą *Biogaran* 32

1. Šalių argumentai 32

a) Dėl bylos naujumo, neapibrėžtumo ir sudėtingumo 32

b) Dėl baudos neproporcingumo 33

c) Dėl maksimalios 10 % baudos ribos 34

2. Bendrojo Teismo vertinimas 34

a) Dėl bylos naujumo, neapibrėžtumo ir sudėtingumo 34

b) Dėl baudos neproporcingumo 37

c) Dėl maksimalios 10 % baudos ribos 38

Dėl bylinėjimosi išlaidų 39